Ára 10 fillér

A rémület órái Felső-Borsodban

AREGGEL

XVI. ÉVFOLYAM
47. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1937 NOVEMBER 15

Magyarország-Svájc 2:0

Három csendőrt megtámadott egy mulatságon Nyirbátorban a részeg tömeg, a csendőrök sortüzet adtak az önkívületig ittas emberekre:

2 halott, 9 életveszélyes sebesült!

Nyirbátor, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Véres hajnalra virradt vasárnap Nyírbátor, ahol

csendőrök puskája dördült el

a jókedvtől hangos éjszakában. Mire a lőporfüst felhője felszállt,

két halott feküdt vérében és kilenc sebesült üvöltött, jajgatott, a véres padlón.

Vasárnap délutánra az egyik sebesült már meg is halt a mátészalkai kórházban... *A szörnyű éjszaka, amely így fulladt vérbe, dínom-dánommal kezdődött.* A nyírbátori fiatalság táncmulatságra gyülekezett a népiskola tornatermében, annak az örömére, hogy felszentelték az új görögkatolikus templomot. A cigány húzta a talp alá valót, a legények nótáztak, az emberek koccintgattak, de éjfélig semmi baj sem történt, mert *Ádám* István plébános ott tartózkodott a mulatozók között.

Alighogy kitette a lábát az iskolából, *az italos emberek vitatkozni kezdtek, összeveszték, ölre is mentek. Egyik verekedés, szóváltás követte a másikat.* Félóra mulva már *bicskák villogtak a kezekben*, mire *Tompa* Miklós csendőrőrmester, *Dénes* Flórián próbacsendőr és *Fehér* Gyula községi rendőr a küszöbre álltak és Tompa harsány hangon bekiáltott a zsibongó terembe:

— Vége a mulatságnak! Mindenki menjen haza!

Egy pillanatra csend lett, a legények, leányok egyrésze immel-ámmal engedelmeskedett és hazament. *De nagyrészük ottmaradt*, ingerült hangon vitatkoztak a csendőrökkel:

— *Nem megyünk haza!* — kurjantotta el egy bortól rekedt hang

— *Adják vissza a belépti díjat*, a teremtését neki! — üvöltött egy másik.

— Coki a csendőröknek!

A következő pillanatban *két vállas legény*

nekiugrott a csendőröknek, egyik elkapta Tompa Miklós puskáját, a másik mellbelökte Dénes Flórián csendőrt.

A végsőkig izzó levegőben úgy hatott ez a mozdulat, mintha szikra repült volna a puskaporos hordóba. A részeg, ingerült, torkuk szakadtából kiáltozó, öklüket rázó emberek idegeiről lepattant a fegyelem utolsó abroncsa,

nekidőltek, nekitámadtak a három fegyveres embernek és már csak pillanatok kérdése volt, hogy a garázda részegek letaposssák, legázolják, talán agyon is verik őket.

Az utolsó pillanatban kapták le a fegyverüket és

a csendőrök belelőttek a kavargó tömegbe.

Ötször egymásután rázta meg az iskolaterem falát a fegyverek döreje.

A füstben nem lehetett látni mást, csak össze-vissza kavargást, rekedt kiáltások hallatszottak, hörgés, jajgatás, asszonyok sikoltozása, a tömeg szétrebbent, a füst kezdett felszállni,

a földön nagy vértócsákban emberi testek fetrengtek,

az eszeveszett menekülők egymást gázolva, öklözve, tiporva, rúgva ostromolták meg a kijáratot és vad, hisztériás asszonyi sikolyok, segítségkiáltások verték fel a nyirbátori ucca éjszakai csendjét. *Mialatt futólépésben érkezett egy katonai járőr az iskolába és a felriasztott községi orvosok lélekszakadva rohantak a sebesültek segítségére, az alvó nagyközség uccáit*

szörnyű pánik rázta meg.

Az ablakok megvilágosodtak, a kapuk kinyíltak, félig öltözött emberek rohantak ki hajukat tépve, vad rémülettel a sáros uccákra és mialatt a vérbefulladt táncmulatság részeg vagy idegsokkos menekülői eszeveszetten száguldottak végig a Fő uccán, az álmukból felriasztott emberek, akiknek hozzátartozóik voltak a táncmulatságon, egy szál ingben, jajgatva rohantak az iskola felé.

Az orvosok és néhányan a mulatság résztvevői közül felnyaláboltak a jajgató és az eszméletlenségükben is hörgő sebesülteket, átcipelték őket *Bella* Imre sebészorvos közeli rendelőjébe, amely a hajnali órákban olyan volt, mint *egy ütközet alatt a katonai segélyhely. Czirják* Mihály 23 éves gazdalegényen, aki

fejlövést kapott

és *Asztalos* József 27 éves földmíveseen, aki

tüdőlövést

kapott,

már nem lehetett segíteni. Őket a temető halottasházába vitték egyenesen.

A nyiregyházai kórházba vitték még az éj folyamán a következőket: a halott *Czirják Mihály 17 éves Anna* nevű húgát, akin még az éjszaka folyamán *műtétet kellett végrehajtani,*

életbenmaradásához semmi remény sincsen.

Árvai András 18 éves földművest, *gerinclövéssel, Rédei* Ferencet *térdlövéssel, Bagi* Bélát comblövéssel és egy 17 éves fiút, *Bakai* Lajost, akinek az oldalába fúródott a golyó.

Nyírbátori lakására vitték *Orosz* János idősebb gazdálkodót, akit szurony sebesített meg a mellén és *Madai* Gyula borbélyt, aki *csípőlövést* szenvedett. Mátészalkára is szállítottak két sebesültet, *Ferenczi* Istvánt, akinek az állapota

vasárnap este válságosra fordult

és *Orosz* Ilonát, a megsebesült *Orosz* János 14 éves leányát, aki vasárnap este *már jobban érezte magát.*

Az álmatlan vasárnap után — *ezen az éjszakán senki sem aludt Nyirbátorban!* — csendőrök veszik körül az iskolát, *amelynek véres termébe senki sem mehet be, csupán a hatóság emberei.* Megérkezett az ügyész, a vizsgálóbíró és Debrecenből vegyes katonai és polgári bizottság, *Eltető* Sándor csendőr-ügyész és *Paksy* István királyi ügyész vezetésével. *A Reggel* munkatársa vasárnap délután beszélt vitéz *Bella* Imre sebészorvossal, aki a következőket mondotta a véres éjszakáról:

— *Mély álomból vertek fel éjjel egy óra körül tökrészeg emberek, hogy siessek az iskolába, ahol vér folyik...*

Szörnyű volt a látvány, amely fogadott. Halottak és hörgő sebesültek mindenfelé.

Az iskola padlója vörös volt a vértől. A csendőrök halálsápadtan álltak az ajtóban. Összevissza beszélt, ordított, vitatkozott mindenki. Teljesen lehetetlen volt a helyzetet tisztázni és megállapítani, mi történt.

Mindenki holtrészeg volt.

Senki sem tudta értelmesen elmondani, hogy mi történt. Egy súlyos sebesültet kötöztem be, *aki gerinclövést kapott és ez is teljesen részeg volt.*

Tatarescu alakítja meg az új román kormányt

A parasztpárt tiltakozik és kivonul a parlamentből

Budapest, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Tatarescu miniszterelnök a királynak benyujtotta lemondását, miután megbizatásának négy esztendeje lejárt és nyomban ezután *a király megbízta Michalachét, a nemzeti parasztpárt elnökét kormányalakítással.* Vasárnapra virradó éjszaka ült össze Bukarestben a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága, hogy megtárgyalja a párt magatartását és ez a tárgyalás a reggeli órákig tartott. Eredményét Michalache vasárnap délután háromkor jelentette be a királynak. A párt úgy határozott, hogy ha azoknak a pontoknak, amelyek nem személyi természetűek, eleget is

A REGGEL kacagó rejtvénykabaréja
november 28-án, vasárnap d. u. ½6-kor
a Zeneakadémia nagytermében
SZELVÉNY
melynek ellenében olvasóink **30**%-kal olcsóbb jegyet válthatnak a Koncert Hangversenyirodában (IV., Váci u. 23)
Jegyek: P —.80—5.—-ig

tudna tenni,

a Vajda-Vojvodával való együttműködésre nem hajlandó. Ezért Michalache visszaadta a megbizatást.

A királyi kihallgatásról való távozása után kijelentette:

— Megmondottam a királynak, hogy *a nemzeti parasztpárt továbbra is mindenben az uralkodó szolgálatára áll.*

Délután négy órakor a király ismét

Tatarescut fogadta, aki mint dezignált miniszterelnök hagyta el az uralkodó dolgozószobáját.

— Az uralkodó megbízott az új kormány megalakításával — mondotta az ujságíróknak *Tatarescu.* — *A kormány szélesebb politikai keretben alakul meg. Remélem, hogy a megbizatásnak meg tudok majd felelni.*

Ugy hírlik, hogy a parlamentet nem oszlatják fel, hanem elhalasztják ülésezését. Ha ez alkotmányjogilag nem lehetséges, akkor a feloszlatás megtörténik és *vagy egy Tatarescu kiszélesített kormány csinálja meg a választást, vagy egy tiszta liberális kormány.* Csaknem bizonyosnak látszik azonban, hogy *Tatarescu még ma összeállítja kormányának névsorát* és azt az éjszaka folyamán jóváhagyás végett az uralkodó elé terjeszti.

A Nemzeti Parasztpárt *elégedetlenséggel fogadta Tatarescu újabb megbizatását.* A párt elnöki tanácsa úgy határozott, hogy

a parasztpárti képviselők tiltakozásuk jeléül vonuljanak ki a parlamentből.

A párt közleményt juttatott el a sajtóhoz, amely kijelenti, hogy a négy évre szóló parlamenti mandátum meghosszabbítása és az a körülmény, hogy a parlament ötödik ülésszakot kezd, *alkotmányellenes és ezért a Nemzeti Parasztpárt tagjai a parlament további ülésein nem vehetnek részt.*

Vasárnap este nyolc órakor ismét megjelent Tatarescu miniszterelnök a királynál és ekkor a király megbízást adott neki februárig a kormányzásra azzal, hogy a kormány, illetve a liberális párt addig találjon megegyezést a Bratianu György-féle párttal. A legfelsőbb óhaj tehát az, hogy Bratianu György béküljön ki a most uralmon lévő liberális párttal.

Anna hercegasszony Debrecenben

Debrecen, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Anna hercegasszony *József Ferenc* főherceg felesége vasárnap délután Debrecenbe érkezett, *hogy mint a leánycserkészszövetség elnöknője megvizsgálja a debreceni leány-cserkészcsapatokat.* Este *Fáy* főispánnál teaestély volt, amelyen a város társadalmának előkelőségei megjelentek. A főhercegasszony este 8 órakor sinautón utazott vissza Budapestre, *Lindenmeyer* Károlyné társaságában.

— **Felavatták Érden az ipartestület új székházát.** Az érdi ipartestület új székházat épített, amelyet az este avattak fel. Részt vett az ünnepélyen *Halla* kereskedelmi államtitkár, *Papp* József és *Tóth* Pál, az Ipartestületek Országos Központja képviseletében, *Haám* Artúr képviselő, *Baranyi* főjegyző, *Kovács* Antal bíró és képviseltette magát Budafok és Ercsi iparossága is. Halla államtitkár a kormány ipari törekvéseit ismertette.

GRŐF SIGRAY ANTAL:

Tiltakozunk az ellen, hogy a diktátorjelölteknek úgy merik beállítani a kormányzót, mintha mellettük állana!

„A kormányzó úr a mai alkotmányosság legelső és legfőbb őre" — mondotta vasárnap a legitimisták pécsi nagygyűlésén

Pécs, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Nagyszabású legitimista népgyűlés volt vasárnap Pécsett, amelyen *Sigray* Antal gróf vezetésével megjelent a restauráció egyre növekedő táborának egész vezérkara.

A Turul Bajtársi Egyesület meg akarta zavarni a gyűlést, de a rendőrség eltávolította a tüntetni készülőket

és az előzetes rendbiztosítás közben néhány ablak betörött. Ünnepélyes hangulatban *Molnár* Kálmán egyetemi tanár nyitotta meg a nagygyűlést.

— Nagynevű országos politikusok jelentek meg városunkban, — mondotta — akik az ősi magyar alkotmány talaján állanak és

soha idegen áfiumok mérgét nem használták fel és nem csempészték be az országba a zugkereskedelem útjain.

Ezek a politikusok alkotmányos alapon állanak, hívei a jogfolytonosságnak és *hívei a királynak. (Viharos taps.)*

Ezután *Ernszt* Sándor állott fel szólásra. Azt hangoztatta, hogy *a magyar nemzet súlyos körülmények között van, akár elismeri ezt a kormányt, akár nem.*

— Az országban nyugtalanítóak az állapotok, — mondotta — *mindenki uralomra tör. Olyan elszántsággal, a régi tradíciókat elsöprő gesztusokkal akarnak egyesek uralomra jutni, hogy ez egyenesen aggasztó.* A külföldi példákat látva, némelyek mindenáron a *nemzet fölé* akarnak kerekedni *és uralkodni a saját ízlésük szerint. Az ízlésük pedig nem akar egyebet, csak a hatalmat!*

A szabadság a túlzók miatt van veszedelemben!

A mi pártunk azt hirdeti, hogy legyen haladás és legyen szociális igazság. A mi pártunk azt hirdeti, hogy

csinálják meg a reformokat, mert különben forradalom lesz.

Gróf *Sigray* Antal, akit viharos tapssal fogadott a gyűlés közönsége, így kezdte:

— A körmendi gyűlés megmutatta, hogy *az alkotmányosság megtartásában és teljességének egy talán később időben való helyreállításában, valamint a felforgató elemek elleni küzdelemben az egész ellenzék teljesen egységes.* Ebben a küzdelemben velünk van a kormánypárt legnagyobb része és a kormány is, amelyet mi *jóhiszeműnek tartunk és ezért készségesen támogatunk.* Hogy lesz-e háború, vagy nem, azt én nem tudom, de tudom, hogy Oroszország, ahol milliók halnak éhen, nem képes háborút kezdeni és a diktatorikus államok saját kijelentéseik szerint a békének hívei és kell is, hogy azok legyenek, mert

háborút lehet befejezni úgy, hogy az emberek sorba állanak a kenyérért, de elkezdeni ilyen állapotban nem lehet.

A Britbirodalom, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország ma teljesen egyetértenek egymással. A jövő háborúját az nyeri meg, akié a nyersanyag és akié a tenger...

Sigray ezután feltette a kérdést, hogy mi lenne, ha a sok diktátorjelölt *(Harsány derültség!)* közül valaki *átvenné az ország kormányzását?* Talán *pénzforrások* is állanának a rendelkezésére?

— Én ezt tagadom, — folytatta Sigray — *a diktatúrában megszünne minden hitel és esedékessé válna minden fizetés.*

A diktatúra forradalmat jelentene és ez a forradalom az országot végromlásba süllyesztené.

Mit akarnak ők? A Nemzeti Bank kisajátítását, az összes gyárak és iparvállalatok kisajátítását, a földbirtok állami tulajdonba vételét! És mit követelünk mi? *A törvényes királyság helyreállítását és tiltakozunk az ellen, hogy ezek a diktátorjelöltek úgy merjék beállítani a kormányzó személyét, mintha ő mellettük állana.*

A kormányzó úr a mai alkotmányosság legelső és legfőbb őre! Mi nem állunk szemben vele, mert mi törvényes eszközökkel küzdünk, de szemben állanak vele azok, akik, az alkotmányosság és törvényesség ellenére a parlamentarizmus félredobásával akarják céljaikat megvalósítani.

Mi a törvényes királyságot nem egy osztály, nem egy felekezet, nem egy foglalkozási ág vagy egy politikai párt, hanem az egész magyar nemzet, a dolgozó magyarság, a magyar nép érdekében akarjuk helyreállítani. Ha kielégítik Németország gyarmati követeléseit, ennek mi csak örülni fogunk, mert ez azt jelenti, hogy

Németország lemond a Duna völgye felé irányuló imperialista törekvéseinek folytatásáról, amelyek veszélyeztetik a velünk sorsközösségben élő Ausztriát és veszélyeztetik ezáltal a magyar önállóságot is.

Egyedül üdvös erre az országra csak a törvényes királyság helyreállítása lehet, amint ezt a külpolitikai helyzet megengedi.

Makray Lajos volt a következő szónok.

— *A sarló és a kalapács, a horog és egyéb keresztek fölött áll Krisztus keresztje,* — mondotta — *Krisztus igazsága, szeretete, szelleme és ereje.*

— Ha valaki az ezeresztendős magyar alkotmány alapján áll, akkor természetszerűleg és logikusan a törvényes királyság alapján áll. Ott él messze Belgiumban egy huszonötéves ifjú, akinek nincsenek katonái, aki mögött nincs a pénz hatalmas ereje, csak a történelmi és az alkotmányos igazság és

ha említik, mégis sok országban dührohamot kapnak az emberek.

Vannak itt kurucok, akik elájulnak a nagy német gondolat előtt való hódolattól, amely ellen védelem és oltalom a Habsburg-dinasztia és a magyar királyság helyreállítása!

A gyűlés utolsó szónoka *Friedrich* István, többek közt a következőket mondotta:

— A miniszterelnök úr *csodálatos varázslómester,* aki mindenkit megbűvöl. De én megmondom róla azt is, mert ellenzéki vagyok, hogy *ő a legjobb kenőmester,* (Derültség.) mert ő mindent el tud kenni. A viharsarok tőle várja a megoldást, a centrumisták és a reformerek egyformán megbíznak benne.

— Hallom, hogy a Szent Gellért térről a Vérmezőig nagy felvonulási utat akarnak építeni. Erre semmi szükség sincs! *A magyar népet kell rávezetni a boldogulás útjára, akkor majd ünnepelhetünk.*

Ne mondja senki, hogy Dél-Amerikába kivándorlási lehetőségei vannak a magyarságnak. Innen, Magyarországból a földnélküliek nem fognak többé kivándorolni!

Usetty: „Magyarország nem hódol be idegen eszméknek!"

(A Reggel tudósítójától.) A Belvárosi Polgári Körben vasárnap beszámoló nagygyűlés volt, amelyen *Pete* Csongor elnöki megnyitója után *Usetty* Béla a választójogi reformmal kapcsolatban kijelentette, hogy *Budapest mostani választókerületi beosztása nem változik meg.*

— A belpolitikában irányító szempontunk, hogy szuverénitásunkat *minden külpolitikai befolyástól menten* megőrizzük. *Idegen eszmeáramlatok ne próbálkozzanak hódító körútra indulni és ezeket az eszméket ne hordozzák körül véres kardként az országban.*

Mi alkotmányvédők voltunk és azok maradunk.

A diktatúrát semmiféle formában nem fogadjuk el. Magyarország nincs rászorulva arra, hogy sutba dobja ezeréves alkotmányát, hagyományait és behódoljon idegen eszméknek. Egyetlen nemzetnek sem akarunk a gyarmata lenni. Ne lázítsanak nálunk se német, se más szellemben!

Pősel István kifejtette, hogy a felsőházi és választójogi reformot a pártközi béke szellemében kell letárgyalni. Ezután *Anglia barátságának rendkívüli jelentőségéről szólott.* Vitéz *Tóth* András azt hangoztatta, hogy nemcsak jogaiban és alkotmányában, hanem gazdaságilag is erőssé kell tenni a magyar népet.

— **Nyilatkozat.** Neuwirth Géza A Reggel 1937 július 13-iki számában megjelent és személyével foglalkozó cikkel kapcsolatban annak közlését kéri, hogy Olaszországban soha csalással, vagy zsarolással nem vádolták. Mindössze egy emlékeztető credito nevű bűncselekménnyel gyanúsították. Ez a bűncselekmény abból áll, hogy valaki befolyásával kérkedve, valamely közhivatalnál történt eljárásáért jutalmat fogad el. Neuwirthet nem is gyanúsították azzal, hogy bárkit megzsarolt volna.

Megérdemli cégünk a bizalmat! mértéktartó árunk szabása tökéletes, minősége tiszta gyapjú! **110.—** pengős **BLUM ÉS TESTVÉRE** IV., Váci utca 31—33. sz.

MŰCSARNOK KÁVÉHÁZBAN
ANDRÁSSY ÚT 64.
HARMONIKÁS GIZI
ÉNEKEL

Serédi bíboros-hercegprímás: „Soha annyi hazugságot nem hirdettek, mint ma!"

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap, kora reggel, sűrű hóesésben, alacsonyan járó szürke fellegek alatt szentelte fel *Serédi* Jusztinián bíboros-hercegprímás *a herminamezői Szent Lélek-plébánia új templomát*, amely az Andrássy út tervezett meghosszabbításában, a Kassai téren épült, *Petrovácz* Gyula tervei szerint. Háromhajós román bazilika ez, amelynek impozáns tornya és hatalmas tömbje messzire látszik. A templomszentelés misztikus és megrázó szertartása mintegy két és félóráig tartott. Akkor *felöltöztették az új oltárt, ékes takaróval borították be, virágokkal díszítették, fellobbantak az új oltáron az első gyertyalángok és*

a bíboros-primás bemutatta az új istenházában az első ünnepi misét.

Evangélium után nagyhatású szentbeszédben szólt a templomot zsúfolásig megtöltő hívek seregéhez. Megköszönte az áldozatkészséget, elsősorban a kegyúr, a székesfőváros bőkezűségét, amely lehetővé tette a templomépítést. Majd így szólt:

— Az egyház tanítására nagyobb szükségetek van most, mikor látjátok, hogy

soha a világon annyi hazugságot nem hirdettek, mint ma, vallási, szociális, gazdasági, bel- és külpolitikai téren!

Ne engedjétek magatokat elcsábíttatni ígéretekkel, káprázatokkal! Hirdessenek *bármiféle pogány tanításokat különböző országokban*, jusson eszetekbe, amit a pogány Rómának kiáltott oda *Tertullianus*, mikor minden bálványimádás szabad volt, csak éppen a keresztény hitet üldözték. Kiáltsátok ti is Tertullianussal: *nálatok mindent szabad imádni, csak az igaz Istent nem!*

Agyonlőtte magát és menyasszonyát egy súlyos beteg vasúti tiszt

a Sopron melletti Kishöflányban

Sopron, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap reggel *tragikus öngyilkosságot* fedeztek fel a Sopron melletti *Kishöflány* községben. A község közelében, egy szép, nem régen épült modern villában lakott néhány hónap óta *Trenkó* János nyugalmazott MÁV tiszt és *Brüder* Henrik osztrák fogorvos válófélben levő felesége. Vasárnap reggel a villa kertésze jelenteni akart valamit gazdájának. *Hiába kopogott az ajtón, nem kapott választ.* Erre még két alkalmazott kíséretében *feltörték az ajtót*, behatoltak Trenkó hálószobájába, ahol *megdöbbentő látvány fogadta őket.*

A szoba közepén, a földön két véres, átlőtthalántékú holttest feküdt.

Az asztalon *nagymennyiségű pénz, többezer pengő és számos írás.* Értesítették a csendőrséget, amely a búcsúlevelekből megállapította, hogy mi történt. Trenkót és a szép fiatalasszonyt szerelem fűzte egymáshoz és úgy tervezték, hogy az asszony válóperének befejezte után *összeházasodnak.* Trenkó azonban *súlyos tüdőbajban szenvedett*, ezért nyugdíjazta fiatalon a vasút.

Tudták, hogy nem élhetnek sokáig együtt, mire elhatározták, hogy együtt mennek a halálba.

Trenkó *végrendelkezett*, minden bútordarabjára kis cédulát tűzött, hogy kire hagyja, *pénzét kirakta az asztalra*, ezután *főbelőtte Brüdernét, majd maga ellen fordította a fegyvert.*

Vadregényes éjszakai hajsza, félmeztelen, véresfejű ember után, egy épülő lipótvárosi ház állványain

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapra virradó éjszaka *Szijártó* Ferenc rendőrfőtörzsőrmester észrevette, hogy a *Hollán* utca és *Sziget* utca sarkán épülő bérházból *lárma hallatszik.* Az állványokon keresztül felment a negyedik emeletre és belépett egy félig fölépült helyiségbe, amelyben *asszonyok és férfiak aludtak: az épülőfélben lévő ház munkásai. A szoba közepén*

derékig meztelen férfi állt, fejéből dőlt a vér,

karjával vadul hadonászott és ordított. Látszott, hogy teljesen ittas. Az alvók fel-felriadva, haragosan intették csendre, a rendőr is le akarta csillapítani, de a részeg ember *neki ugrott, megütötte, majd elrohant. Emeletről emeletre, állványról állványra futott, a rendőr pedig a nyomában.* Az egyik fal tetején sikerült megragadni a karját, de *a részeg beleharapott a rendőr kezébe*, mire az egy pillanatra elengedte, ő pedig

macskaügyességgel kúszott le egy gerendán a tetőről a földszintre,

ahol biciklire ugrott és szitkozódva menekült. Olyan ittas volt azonban, hogy *leesett a gépről*, a rendőr utólérte és egy segítségére siető másik őrszemmel együtt rávetették magukat, megkötözték, majd bevitték a főkapitányságra. A félmeztelen embert pokrócokba takarták és lefektették. Vasárnap délig tartott, amíg kialudta a mámorát. *Kovács* Jánosnak hívják, napszámos, késő éjszaka

részegen tért vissza az épülő házba,

amelyen dolgozott. Elbotorkált az üres szobáig, amelynek a földjén társaival együtt aludni szokott és *sorra költögette fel az alvó munkásasszonyokat.* Ebből támadt a botrány, amelyre egyébként nem emlékszik. Őrizetbe vették.

A világháború alatt agyonlőtte feleségét és annak elcsábítóját egy orosz hadifoglyot, s most öngyilkos lett

Székesfehérvár, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az elmúlt éjjel az *Aranybulla út* árkában

átvágott nyakú haldokló emberre

bukkant egy rendőrjárőr. A sebesült a mentőkocsiban meghalt. Mikor a holttestet megvizsgálták, kitűnt, hogy *balkarján is át vannak vágva az erek* s a boncolásnál

nyakcsigolyájában egy szőlőmetsző kés letört hegyét találták.

A rendőrség *gyilkosság gyanúja* alapján indította meg a nyomozást, mert a sebesült közelében *nem találtak semmiféle kést.* Vasárnap délutánra megállapították, hogy a halott *Nagy István 52 éves kövezőmester, aki saját szőlőmetsző késével lett öngyilkos.* A kést azért nem találták meg, mert az éjszakai nagy eső iszapja eltemette az árokban.

Az öngyilkos 1918-ban mint katona szabadságra jött haza a harctérről és megtudta, hogy felesége egy orosz hadifogollyal viszonyt kezdett. *Nagy* haragjában

mind a kettőt agyonlőtte.

A hadbíróság rövid tárgyalás után *felmentette* és visszaküldték a harctérre. A kövezőmester azóta is *búskomor* volt és többször emlegette, hogy egyszer végez magával.

A halálra készíti elő a nemzetet, aki a hagyományokra tör!

— mondotta Miskolcon Farkas István püspök

Miskolc, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap díszközgyűlésen ünnepelte fennállásának százéves fordulóját a *Miskolci Polgári Kaszinó. Porcs* Kálmán elnöki megnyitója után az ünnepi beszédet *Farkas István tiszáninneni református püspök* mondotta:

— Örömmel állapítom meg, — mondta többek között — hogy a miskolci polgári kaszinóban

mindig sikerült megőrizni a felekezeti békét.

Akármilyen templomba is járunk, egyfor-

Ön nem volt

még abban a szaküzletben, ahol testápolási szereit vásárolni szokta és nem kért

3 darab 48 filléres, vagy
2 darab 72 filléres

DIANA FOGKRÉMET

s ehhez hozzá

1 doboz 72 filléres

DIANA PÚDERT

tetszés szerinti színben

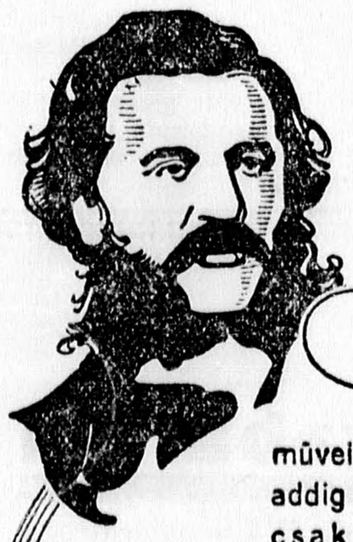
mindössze 1.44 pengőért.

Pedig a Diana-púdert így tulajdonképen ellenérték nélkül kapja s ennek az a célja, hogy egyszer minden kockázat és befektetés nélkül saját magán kipróbálhassa. Meg fog győződni róla, hogy a Diana-púder **minőségben és árban verhetetlen magyar készítmény**, mely a legjobb külföldi gyártmányokkal legalábbis egyenrangú. Az arcbőrhöz krém nélkül is hamvasan tapad, nem pereg le, a ráncokat pörsenéseket, mitesszereket és egyéb szépséghibákat tökéletesen eltünteti, vonzó, tartós illata van, minden egyéni színárnyalatban kapható.

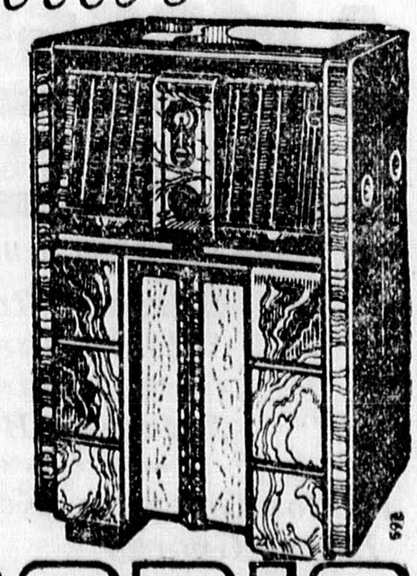
E propaganda-akció keretében, mely november hó 30-ig tart, mindenkinek alkalma van egyszer kipróbálni és biztos, hogy aki egyszer használta, állandóan híve marad.

Azok között, akik kipróbálás után az eredményről írásban beszámolnak és legtalálóbban megindokolják, hogy miért jobb a Diana-púder annál a készítménynél, amelyet eddig használtak, külön jutalmakat oszt szét a

DIANA
Ipari és Kereskedelmi Rt.
Budapest, XIV., Angol ucca 19

Joh. Strauss

műveit valószínűleg mindaddig játszani fogják, amíg csak tánc lesz, mert alkotásai dallamos és nemes zenei hangok. Otthoni tánchoz mindig jó zenét szolgáltat (öt világrészből) a 99/G tipusu ORION zeneszekrény

ORION-RADIO

Kapható minden Orion rádiókereskedőnél

Pontos kiszolgálással — részletre is MORVAI RÁDIÓ Erzsébet körút 40. Telefon: 134-364. Kérje díjtalanul képes árjegyzékünket!

TÖRLEY
RÉSERVÉ AMÉRICAIN

Oxidált fémszálas ruháit rendbehozza Mayer kelmefestő és vegytisztítógyár V., Deák Ferenc ucca 18. szám

MOZIK

Corso: Egy szélhámos naplója
5/6, 1/2 8, 1/2 10

Forum: VIKI
1/4 6, 1/4 8 és 3/4 10

Kamara: Ejszaka kezdődött...
3/4 6, 3/4 8, 3/4 10

Uránia: Anyák és fiúk
5, 7/8, 1/4 10

KÁVÉHÁZAK

Belvárosi Café Restaurant és Bar Klotild-palota

Bucsinszky Kávéház
Erzsébet körút 30 Tel. 1-360-99

Szeiffert kávéház
Esténként cigányzene II., Margit körút 5/a.

Deák Kávéház
reggelig hangulat

ÉTTERMEK

Gundel
GELLÉRT LIGET

TARJÁN (LUKÁCS-FÜRDŐ)
TELEFON 1-574-06

Holub Söröző
Kossuth Lajos ucca 12

Schrettner étterem
XIV., Gyarmat ucca 42 Tel.: 2-966-05
Kitűnő jazz-zenekar

MAJESTIC AZ ÜDÜLŐK KIRÁLYA
luxuspenzió, Svábhegyen, a **Fogas** megállónál tündéri kilátással, fejedelmi fürdőszobás lakosztályokkal és ellátással, legnagyobb komforttal
Nászutasok paradicsoma
Telefon: 16-54-16

EZ IS — AZ IS

Tokaji a borok királya, Fuchs-tokaji a koronája
Lerakat:
TOKAJI MINTAPINCE
Telefon: 181-274. FUCHS LÁSZLÓ, Budapest, V., Nádor ucca 5.

SIDOL
tém- és ablaktisztítószer

Igyunk Rajna tokajit
Teréz körút 1/c.

Tenyésztett igazgyöngy Jolie
divatékszer-boltjában, Kígyó u. 4—6.

Antik bútorok Mária Terézia üvegcsillárok, porcellánok és festmények Magyar Vacuum Cleaner beraktározo vállalat helyisegeiben, Forgács, V., Visegrádi u 62. Tel. 290-698.

Rózsadomb Kafé-Restaurant (Keleti Károly ucca 9.)
Tánc, zene, vacsora!

Spolarich Kávéház
Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál, **László Imre** énekel

DR. FEHÉRVÁRY-SZEMINÁRIUM (jogiskola)
Múzeum u. 15.

SZÁLLODÁK

Lánchíd-penzió
II., Pala ucca 11/a, a Lánchíd budai oldalán. Csendes úri magánház. Központi fűtés. Állandó melegvíz.

MULATÓK

Zanzibar
Reggelig táno Jókai ucca 31

DÉNES JÓZSEF Nemzeti Szálló Éttermei

Grinzing Károly király út 3a Telefon: 1-372-57
Romantikus vacsorázóhely. Bécsi hangulat. Pelikán Schramli-zenekar

Gábé buffet konyhája italai elismerten jók, olcsók
Rákóczi út 41

EZ IS — AZ IS

DKW és BMW AUTOMOBILOK
Majláth M., Lehel ucca 2.

Calderoni és Társa
látszerészek
V. kerület, Vörösmarty tér 1. szám

IZÉ Európa legjobb rejtvényújsága. Minden pénteken

„Kétszínű, aki gyalázza a forradalmat, de ragaszkodik a trón rombadöntéséhez!"

— mondotta Griger vasárnap Szécsényben

Szécsény, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A kereszténypárt vasárnap zászlóbontó nagygyűlést tartott, amelynek közönsége

lelkesen ünnepelte Ottó királyfit.

Dräxler János elnöki megnyitója után gróf *Vay* Artúr felsőházi tag beszélt.

— Ma ugyanolyan tanokat hirdetnek, mint 1919-ben, csak más cégér alatt — mondotta.

— Istent támadják, Jézust ócsárolják és pogányságot hirdetnek!

Magyarországnak megvan a jussa az élethez, *mi nem akarunk senki gyarmata lenni*, mi Szent István birodalmát követeljük. A kormány kötelessége a király hazatérésének előkészítése és a koronázás.

A szent korona nem páncélteremhe való, hanem annak fejére, akit törvényesen megillet.

A kerület volt kereszténypárti képviselőnője, báró *Bői-Orosdy* Fülöpné, kijelentette, hogy maga is nagybirtokos, de mint törvényhozó mindig arra törekedett, hogy a nép értékes rétegei földhöz jussanak. Gróf *Széchenyi* György többek közt a következőket mondotta:

— Ha átnézünk a Rajna partján, azt látjuk, hogy *a sajtószabadság megszűnésével kezdetét vette a vallásüldözés.* A legkiválóbb egyházi férfiak gyüjtőtáborban vagy börtönben ülnek, az iskolákban katolikus hittant tanítani nem szabad. Ha idejében nem szállunk szembe minden szabadságtipró mozgalommal, mi is oda jutunk, ahová ezek jutottak.

Griger Miklós a királyság helyreállításáról beszélt.

— Azok, — mondotta — akik a törvényes királyság helyreállításának ellenségei, magukat lelkes kurucoknak képzelik, de ezek a kurucok sem vagyont, sem életet, sem szabadságot nem áldoznak, nem kockáztatnak semmit, mert

ahhoz, hogy valaki 1500 kilométer távolságból nyelvet öltögessen a királyra, sem bátorság, sem férfiasság nem kell.

Mi azért vagyunk legitimisták, mert szembenállunk a forradalmakkal és a forradalmárokkal. Kétszínű, aki gyalázza a forradalmat, de ragaszkodik a trón rombadöntéséhez!

Tobler János beszédében beszámolt a királyfinál tett látogatásáról.

Vasárnap összeült az OTI parlamentje

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 9 órakor nyitotta meg a *budai Vigadó* nagytermében az *OTI* közgyűlését *Huszár* Aladár, a Társadalombiztosító Intézet elnöke, aki megnyitóbeszédében

visszautasította azokat a támadásokat, amelyek az OTI-t érték és amelyeknek jelentékeny része szakismeret híján, tetszetős frázisokkal akar hangulatot kelteni az intézet ellen.

Ezután *Horváth* István vezérigazgató ismertette az OTI mult évi működését. Közölte, hogy az intézet az elmult esztendőben

12 millió pengő táppénzt fizetett ki

Összesen *110.000 biztosítottnak nyujtottak kórházi ápolást és 7000 tüdőbeteget kezeltek kórházakban, teljes esztendőn keresztül.* Elmondotta, hogy az intézetnek némely ágazatát fokozott mértékben vették igénybe a biztosítottak, ezért van egy-két ágon

összesen egymillió pengős költségvetési hiány.

Az öregségi ágazat vagyona viszont ebben az évben már *130 millió pengő.* Idén *14 milliót fordítottak építkezésre.* A vezérigazgató beszéde után *Chorin* Ferenc felsőházi tag, a GyOSz elnöke, azt fejtegette, hogy *nem szabad kötelezettségekkel túlterhelni sem a Társadalombiztosító Intézetet, sem pedig a munkaadókat és a biztosítottakat.*

— Az öregségi biztosítás tőkéjét úgy kell elhelyezni, — mondotta Chorin — hogy azok visszajussanak a termelésbe és értékállók maradjanak.

Peyer Károly kifogásolta, hogy a minisztérium *nem intézi el az OTI ügyeit:* a tavalyi negyven felterjesztés közül *harmincötre egyáltalán nem érkezett még válasz.*

Határozati javaslatot olvasott fel, amelyben követelte, hogy

építsenek a jövő esztendőben kisemberek számára 1000 kertes családi házat, külön intézetet a rokkantak és aggok részére,

Füredy Lajos után *Lillin* József hibáztatta, hogy az orvosi rendelőkben a biztosítottaknak *túl hosszú ideig kell várakozniuk* és ez súlyos anyagi kárt jelent mind a betegek, mind munkaadójuk számára. Követelte, hogy a jövő esztendőben az *állam az eddiginél nagyobb összeggel járuljon hozzá az OTI terheihez.* *Vági* István

a Társadalombiztosító Intézet önkormányzatának mielőbbi helyreállítását sürgette.

Dombay József egy megtörtént eset kapcsán azt panaszolta, hogy *az ig. zsásszolgáltatás munkája túlságosan lassú:* ha az OTI elutasít valamely jogos kívánságot, *hónapokig tart, amíg a szegénysorsú beteg igazságot kap a bíróságtól.* Ezután *az általános vita beszüntetését* indítványozták. Ez ellen a közgyűlési tagok egy része *zajosan tiltakozott* és többen *fel akartak szólalni a vita folytatásának érdekében.* *Petres* József alelnök, aki most az ülést vezette, kijelentette, hogy *előbb* szavazzanak s *majd a szavazás után szóljanak hozzá az indítványokhoz.* Óriási *kavarodás és zaj keletkezett.* Az elnök *szavazásra bocsátotta a kérdést* és a közgyűlés úgy határozott, hogy *az általános vitát be kell fejezni.*

Ezután *a 120 indítvány megvitatására került a sor.*

A részletes vita során *Heim* József, *Rohály* János, *Sós* Sándor, *Pál* Endre és *Légrády* Ferenc szólaltak fel. *Ezután az igazgatóság javaslatait a többség elfogadta.* Az OTI közgyűlésének vége felé *táviratot kézbesítettek* Huszár Aladár elnök kezéhez. A távirat, amelyet az *elnök nem olvasott fel* a közgyűlésen, így szólt:

»OTI közgyűlés, Budai Vigadó. Az intézet státusa által biztosított előmeneteli lehetőségek mellett, mi még százéves korunkban sem juthatunk be a XI. fizetési osztályba. Ekkora méltánytalanság egyetlen magyar közhivatalban sincsen. Ezért felkérjük a t. közgyűlést, hogy egyszer már a mi sorsunk rendezését is szíveskedjenek napirendre tűzni. Hazafias tisztelettel: 900 OTI-díjnok és kezelő.«

mán lehetünk hű hazafiak és jó magyarok!

Ezután *éles hangon bírálta a szélsőségek aknamunkáját,* majd így fejezte be szavait:

— **Béküljetek meg egymással, magyarok,** és *haladjatok tovább a hagyományok útján.*

Lehet, hogy Mussolini, vagy Hitler nagy emberek a maguk országában, a maguk népe előtt de a mi útunk adva van.

A halálra készíti elő a nemzetet az, aki a hagyományok ellen tör!

Gaál Olivér nyilatkozata. A kemecsei választókerületben megtartott országgyűlési képviselőválasztáson Kemecsén megtartott népgyűlésen tartott beszédemet a lapok hiányosan közölték, s annak az élharcos és élkuvasz kifejezést megelőző része nem közöltetett. Ennek a hiányos közlésnek következményeként jelentkezett aztán, hogy a beszédemben használt fenti két szót, illetve összehasonlítást sokan kifogásolták. Minden félreértés elintézéseként kijelentem, hogy beszédemnek ez a része sem a Nemzeti Egység Pártjának megyei titkárjaira, összességükben, sem a választásban résztvett megyei NEP-titkárokra személy szerint nem vonatkozott, s azokat azáltal megsérteni sem szándékoltam. *Gaal Olivér.*

A REGGEL kacagó rejtvénykabaréja

nov. 28-án, vasárnap d. u. 5[30]-kor a ZENEAKADÉMIA nagytermében

Bársony Rózsi — *Muráti Lili*
Sólyom Janka — *Mezey Mária*
Góth Sándor — *Beregi Oszkár*
Salamon Béla és társulata — *Gárdonyi Lajos* és társulata

Pártos Gusztáv *Kardos vokálkvartett* *Szendy Lajos*
Dénes György *Gál Dezső* *Pethes Sándor*

lépnek fel a mulatságos és teljesen újszerű rejtvény-kabarén.

Konferál: *Békeffi László*

Rendező: **Gál György**
Jegyek: P —.80-tól P 5.—-ig a Koncert hangversenyirodában (IV., Váci ucca 23) kaphatók

A REGGEL olvasói 30%-kal olcsóbb jegyet válthatnak a 2-ik oldalon található szelvény ellenében

Útban a Disznófő felé...

A kifutóban...

BUDAPESTET MEGLEPTE A VÁRATLAN HAVAZÁS

Sokszáz autó elakadt a csatakos hólében, sokezer sielő lepte el a budai hegyeket, a Köztisztasági Hivatal 1300 munkással kezdte meg a téli hótakarítást

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban az egész éjszaka szemerkélő eső *lassan havazássá változott. Mire megvirradt,*

vastag hótakaró

borította a várost. Az úttesten ugyan pocsolyákká olvadt az idei első hó, *fönt a budai hegyekben és a villanegyedekben azonban már a tél varázsruhájába öltöztek az erdők, a háztetők, a kertek és az udvarok.* Kora délelőtt piros-pozsgás, örvendező arcokkal, vastag szvetterekbe, síbakancsokba és lódenekbe öltözött

sportolók tarka serege

lepte el a villamosokat. Egyelőre csak a sielők és a gyalogos turisták indultak el a hegyek felé, *a ródlizók közül még csak egyet-kettőt lehetett elvétve látni.* A *BSzKRt.*, amelyet váratlanul ért a budai oldal hirtelen megszaporodott forgalma, egymás után indította a szépilonai kocsiszínből a pótkocsikkal kapcsolt szerelvényeket, hogy fennakadás nélkül bonyolítsa le a nagy forgalmat. Déltájban alaposan megnövekedett a *fogaskerekű vasút* látogatottsága is.

Különvonatok szállították a sielők százait a svábhegyi és széchenyihegyi terepekre.

A *Kékgolyó utca* és *Németvölgyi út* torkolatánál, ahol a Svábhegyre vezető főútvonal, az *Istenhegyi út* kezdődik, *a legkeményebb téli napokra emlékeztető látvány fogadja az autóst.* Végig a hosszú Istenhegyi úton, *a Svábhegy egész oldalában autó autó hátán.* Valamennyi zsúfolásig megrakodva síléccekkel, botokkal és természetesen a hozzájuk tartozó hórajongókkal. De valahol fönt baj történhetett, mert

az autósor tizenkét órakor hirtelen megrekedt a magas hóban, aztán se előre, se hátra.

A sofőrök ugyanis nem is gondolták, hogy *odaát Budán ilyen bőséges havazással indult az első téli nap és hólánc nélkül vágtak neki a meredek hegyi utaknak.* Amelyik autó pedig egyszer megállt, annak már *menthetetlenül forogni kezdett a kereke — helyben!* Rendőrök kerültek elő, hogy szétbogozzák az elakadt kocsikat, de ez *csak órák múlva sikerült*, mert lentről közben egymás után érkeztek az újabb és újabb autók, taxik, magánkocsik vegyesen. A déli órákban a Délivasúttól a svábhegyi Nagyszállóig

legalább négyszáz kocsi akadt el a magas, nedves hóban.

Föl, a Jánoshegy tetejére pedig *csak a hóláncosok* jutottak el, — de ezek aztán annál diadalmasabban vágtattak föl és lepték el az Erzsébet-kilátó és a fővárosi menedékház környékét. Igazi jó »*sporthó*« csak a *Normafa* környékén és az északi lejtőkön volt, a nedves hó azonban ezeken a helyeken is *kitűnő jövedelemmel látta el a környékbeli falvakból percek alatt előkerült alkalmi síviaszozó embereket, az úgynevezett »vakszolókat«.*

— *Csak negyven a vakszolás... Ide tessék...* — hangzott fel itt is, ott is a csatakiáltás és derék sváb legények *lóbálták a hó fölött forró vasalóikat és rázogatták a sielők felé fekete viaszdarabjaikat.* A hármashatárhegyi turistamenedékház is megtelt kirándulókkal. A cserkészrepülők behavazott hangárja körül, ahol mult héten még karcsú vitorlázó repülőgépek keringtek a levegőben, most csak varjak lesték a fák ágakról a sűrű havazásban vígan száguldozó és bukdácsoló sielőket. *Sok helyen elakadtak a budakörnyéki falvakba vivő, utasokkal zsúfolt autobuszok is.* A Hűvösvölgyből Budakeszire haladó autobuszok *félórát is vesztegeltek* a hűvösvölgyi nagyegdő után következő hosszú, meredek útszakaszon.

Az utasok maguk is segítettek tolni

a nehézkes járművet. Lent a városban a *Köztisztasági Hivatal* munkaelosztóhelyei előtt már korán reggel *hosszú sorokban gyülekezni kezdtek az alkalmi munkások.* Bizakodva nézték a vastag felhőkkel sötétszürkére borult eget.

— *Bár egy hétig ne állna meg* — mondta a Ferenc József rakparton egyik alkalmi hómunkás. *A Reggel* beszélt a Köztisztasági Hivatal igazgatójával:

— *A havazás nem ért bennünket felkészületlenül*, mert hiszen *csaknem órára pontos meteorológiai jelentésünk volt.*

Egész éjjel inspekciót tartottunk

és amint megindult a havazás, már kora hajnalban munkáscsapatokat indítottunk el a város minden pontjára. Ezidőszerint

20 altiszt, 300 csoportvezető, 1136 rendkívüli munkás, 60 lovas hóeke, 19 motoros hóeke és 12 motoros seprőgép

dolgozik a főváros területén.

— *Sok alkalmi munkás jelentkezett?*

— Aránylag *nem volt olyan nagy a megrohanás, mint más években, miután idén éppen vasárnapra esett az első nagyobb havazás* és ilyenkor mindig kisebb a jelentkezők száma.

Elakadtak az autók az Istenhegyi úton
(Szántó felvételei A Reggel számára)

„DUPLAKORTY"
2 DECI
APENTA
KESERŰVIZ
36 FILLÉR

A munkabér ugyanannyi, mint tavaly volt: 8 órai munkáért 3 pengő.

A rendőrséget már korán reggel alarmirozták, kivezényelték a tartalékokat is.

Uccai baleset a késő esti órákig nem történt, annál több *apró csetepaté zajlott le a város különböző pontjain sofőrök és gyalogosok között.* A nagy pocsolyákban álló hólé ugyanis *hatalmas ívben fröccsent szét az autók kerekei alól* és több helyen is előfordult, hogy *végiglocsolta a járókelőket.*

Sok dolguk akadt a mentőknek,

akik, mint értesültek, hogy nagyobbszámú sielő tartózkodik a budai hegyvidéken,

kiküldték szokásos téli őrségüket

a *Normafa* környékére. Sok apróbb sérülés között súlyos baleset érte *Grünwald* Olgát, aki a Klauzál ucca 13-ban lakik:

mindkét lábát eltörte

a Narmafa lejtőjén. Igen súlyos állapotban került kórházba. Ugyancsak *lábát törte Balassa Ferenc tisztviselő*, aki a Vilmos császár út 16. alatt lakik.

Mit mond a Meteorológiai Intézet?

A *Meteorológiai Intézet* a következőket jelenti a havazásról:

Közép-Európának az Alpoktól északra fekvő részein nyugati, az óceán felől jövő, *páradús, hideg le-*

OSTENDE
MA ESTE MUTATKOZIK BE S AZONTÚL MINDEN DÉLUTÁN ÉS ESTE
AZ ÉVAD ZENEI ESEMÉNYE:
TAPIA
A VILÁGHÍRŰ
KUBAI
ZENEKAR
AZ EGZOTIKUS MUZSIKA NAGY MŰVÉSZEI
A windsori herceg, az olasz trónörökös, az elegáns nemzetközi világ ezt a zenekart ünnepelte a velencei Lidón a
HOTEL EXCELSIORBAN
KALMÁR PÁL
24 RAJKÓ

ÚTLEVÉL fényképek azonnal
1 darab rendelésnél darabja 48 fill.
„PARISI FOTO"
PARISI NAGY ÁRUHÁZBAN

Dreher „MENYECSKE" FINOMSÁGOK:
„MENYECSKE" csokoládé
„MENYECSKE" süteményakár egy költemény
„MENYECSKE" torta
„MENYECSKE" keksz - jobbat nem ehetsz.

vegő áramlik kelet felé. Olaszországban, az Adrián, a Kárpátok medencéjében és a Balkánon ma éjjel *déli légáramlás jutott uralomra.* Csapadékos az idő a norvég partok mentén, az Északi tenger keleti partjain, a cseh határhegységben, az Alpokon és a Kárpátok medencéjében és Oroszország középső részein.

Hazánkban is mindenütt volt csapadék, amelynek alakja úgyszólván helyenként változott:

eső, havas eső vagy hó és csak a hegyeken esett tiszta hó.

A legtöbb csapadékot jelentette: Hidasnémeti 8, Debrecen es Mór 6, Somogyszob, Siófok, Berettyóujfalu 5, Tata, Kenderes, Nyiregyháza, Mátészalka, Bodvaszilas 4 millimétert. A hőmérséklet tegnap délben 8, keleten 4, általában pedig 6—7 fokra emelkedett, ma éjjel pedig a talaj mentén, csak a Dunántúl déli részeit kivéve,

mindenütt fagypont alá szállott,

sőt Budapesten mínusz 2, Turkevén és a Nagyhortobágyon mínusz 7 fokra is süllyedt. A nyugati-északnyugati légáramlást nálunk is az éjjel déli légáramlás váltotta fel és ezzel kapcsolatban *az országnak sok helyén eső, havaseső és, különösen a hegyeken, hó esett.* Európában vasárnap reggel a tengerszíntre átszámított légnyomás legmagasabb értéke 770 milliméter Bulgáriában, a legalacsonyabb értéke 740 milliméter Észak-Norvégiában.

A hóréteg vastagsága vasárnap reggel:

a Mátrában a Kékestetőn 18 centiméter porhó, a Pilisben a Dobogókőn 25 centiméter porhó, a Nagyvillámon 10 centiméter porhó, a budai hegyekben a Svábhegyen 15 centiméter porhó, a Hármashatárhegyen és a Szépvölgyben 25 centiméter porhó van. A Bakonyban Farkasgyepűn és Zircen 20 centiméter nedves, vizes, a Mecsekben Misinatetőn 25 centiméter vizes hó fekszik.

Prognózis: Hó, havas eső!

Budapesten vasárnap délben 12 órakor a hőmérséklet 1 fok Celsius volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 kilométer, mérsékelten süllyedő.

Várható időjárás a következő 24 órára:

Déli-délnyugati szél, sok helyen csapadék, eső, havas-eső, hó. A hőmérséklet nem változik.

Megnyílt a Rudas Szálloda nyilvános étterme
gödöllői **Vidák Gyula** muzsikál
Szunyogh Bandi

„PELITHE"
gyógyítókészülék rádiumbesugárzással „férfiaknak"
Tiszta rádium, az Egyetemi Rádium Intézet igazolásával. *Otthon használható.* Klinikai szakvélemények. Felvilágosítás, diszkrét szétküldés. *Miopharma,* Budapest, VI., Podmaniczky u. 45. A rendeléseknél közlendő a házi villamosáram Volt-feszültsége.

HANGLI KIOSZK
november 16-tól
Ciffra Gyuri
és
Kovács István
koncertszámai
Érdy Rózsi és **Gábor Baby**
chansonokkal

Pesti kis notesz

1.

Csathó Kálmánnal beszélgettünk, aki most jött haza Berlinből. Herczeg Ferenccel ment ki a *»Kék róka« berlini premierjére.*

— A Komödien-Haus-ban játszák Herczeg darabját, igen nagy sikerrel, noha *a pesti előadás összehasonlíthatatlanul jobb, mint a berlini. Olga Csehova* játssza *Bajor* Gizi szerepét. A színházak kizárólag klasszikusokat játszanak s *a nézőtér tele van munkásokkal és pártfagokkal.* A pártnak a magánszínházak is tartoznak minden héten bizonyos számú, a párt által előírt darabot bemutatni, a hét egyéb napjain szabadon rendelkezhetnek programjukkal. Az élet általában mozgalmas, luxusautók ezrei az uccán, este minden vendéglő és mulatóhely tele van szmókingos és frakkos közönséggel. *A hétnek legalább három estéjét mindenki azzal tölti, hogy valamilyen gyülésen vesz részt s ott vagy valamilyen előadást hallgat, vagy ő ad elő valamit,* — ezt tudnám, mint legjellemzőbb tapasztalatomat, illetve észleletemet a berlini életről közölni.

✸

Sugár és Barna-cég ajánlja »Midnight Blue« éjféli kék angol freskó különleges szmóking-öltönyeit.

✸

Piroska, a Smart perfumery tulajdonosnője párizsi és londoni útjáról visszaérkezett és meglepő újdonságait új üzletében, V., Bécsi ucca 9., december elején fogja az elegáns hölgyvilágnak bemutatni.

2.

Telcki Pál grófnál volt az este nagyobbszabású vacsora, amelyen többek között részt vett nejével együtt gróf *Bethlen* István is. A vacsora egyik résztvevőjétől halljuk, hogy *Bethlen gróf remek színben és még remekebb hangulatban volt, egész este formálisan ő szórakoztatta az egész társaságot.*

✸

Rotschild Klári szalónja (Deák tér 3.) keddtől kezdve mutatja be szenzációsan gazdag demi-kollekcióját.

3.

A hollywoodi, de a newyorki lapok is *Jackie Coogan* tervezett házasságával vannak tele. A »Kid«, a *»kölyök«* tehát észrevétlenül annyira felnőtt, jóformán a szemünk láttára, hogy íme, *vőlegény!* Az amerikai közönséget az idő múlása körülbelül annyira lepi meg, mint ahogy meglepné egész biztosan az a pillanat is, amelyben az válna publikussá, hogy — *Shirley Temple menyasszony.* Igen, Jackie Coogan vőlegény s amint az amerikai lapokban olvassuk, ebben a minőségében konzervatívabb egy nyárspolgárnál is, mert ifjú és szép menyasszonyától, *Bettie Grable*-től, az ismert hollywoodi filmszínésznő'ől, *házasságuk főfeltételeként azt kívánta, hogy egyszersmindenkorra mondjon le a színpadról.*

✸

Ahány alkalom, annyi Arkanzas-ajándék.

✸

Érdekes falatozó nyilt meg a Vörösmarty tér sarkán, a Vigadó uccában, a Futura-palotában. Az új pesti intézmény neve: Quick espresso falatozó, tulajdonosnője: dr. Katona Józsefné.

4.

Gróf *Wenckheimné* született *Hoffmann* Pálma Micit idegösszeomlással beszállították a János-szanatóriumba.

✸

Legújabb kollekciónk nagy délutáni koktail- és estélyiruhái elkészültek. Geiger-szalón, Andrássy út 23.

✸

Nagy sikere van a »Silk« gyárnak gesztenyeszínű selyemharisnyáival.

5.

A grófi házaspárnak, amelynek házassága néhány évvel ezelőtt nem kis szenzációt keltett, *a héten beadták szabályszerű válóperi kérvényét a budapesti törvényszéken.* A házastársak »kölcsönösen megegyeztek« a válásban és a grófné semmi mást nem kér *leendő volt* férjétől, minthogy *a nevét továbbra is viselhesse.*

✸

Ahány alkalom, annyi Arkanzas-ajándék.

6.

Párizsból írják a *Notesz*nek, hogy a világhíres *Schiaparelli* most bemutatott divatkollekciója — már-már *az őrület határán* mozog. A múlt héten lezajlott bemutatóján láttunk egy kalapot, amelynek *libacomb* a díszítése. (Még a szokásos vendéglői fehér papírdísz is rajta van.) Egyik ruhájának övében *bádogkanál*, másik kreációjában *fémgyertyatartó* »pompázik« a nyakban. A bemutató után ez a találós kérdés járta: ki az őrült? Aki csinálja, vagy, aki megveszi ezeket a Schiaparelli-alkotásokat?...

✸

Frakk- és szmókingöltönyökben specialisták Schwarcz Jakab és Fiai szabók.

✸

Az őszi könyvpiac nagy érdekessége Krausz Simon »Életem« címen megjelent emlékirata. Minden könyvkereskedésben kapható!

7.

Beszámolt a *Notesz* annak a nagyszabású *jótékonycélú bazárnak* előkészületeiről, amelyet december 4-én és 5-én fognak megtartani a Csekonich-palotában a felső magyar tízezer, az arisztokrácia és a külföldi követségek tagjainak közreműködésével. A bazár rendezősége már megkapta az engedélyt arra, hogy *saját italmérést, saját dohánytőzsdét* állítson fel. A vacsora ételei is külön szenzációját jelentik a bazárnak, amennyiben a *külföldi követségek hölgyeinek szakszerű háziasszonyi felügyelete alatt az illető nemzetek speciális ételkülönlegességeit fogják felszolgálni.* Nagyszabásúnak ígérkezik a legnagyobb magyar divatcégek bevonásával rendezendő divatrevü is, amelynek mannequinjei, amint említettük, a legszebb magyar mágnáskisasszonyok lesznek. A bazárt *Hunyady* Józsefné és *Zichy* Rafaelné grófnék rendezik s annak befejező száma tombola lesz, amelynek első díja gróf *Batthyány* Gyula óriási méretű vászna, egyik quinterno nyereménye pedig *egy élő csacsi lesz...*

✸

Ahány alkalom, annyi Arkanzas-ajándék.

8.

Kétségbeesett és elkeseredett panaszok érkeznek kutyabarát körökből a *Notesz*hoz! Arról van szó, hogy a tudományos intézetekben és magánlaboratóriumokban *viviszekciós kísérletekre* nagyon sok kutyát — naponként ötöt-hatot — *kínoznak meg és pusztítanak el.* Fokozza az elkeseredést, hogy *minden ellenőrzés nélkül* vesznek át kutyákat, nem kutatják, honnan valók az állatok. Ez az eljárás azt eredményezte, hogy az uccán, *főleg a villanegyedekben számtalan kutyát lopnak el,* elszaladnak vele a tudományos intézetekbe, ahol a tolvaj felveszi a pengőt, a szerencsétlen kutyus pedig »embertelen«, sőt »kutyátlan« kínok között *kénytelen feláldozni életét a tudománynak.* A tudományos kísérletek értékével, jelentőségével természetesen mi is tisztába vagyunk és nem a kiváló tudósok munkája ellen emeljük fel szavunkat: csak éppen azt kívánjuk: lehetőleg *patkányokat és tengeri malacokat használjanak kísérleti célokra, ne pedig kutyákat.* Ha pedig feltétlenül kutyákra van szükség, *ellenőrizzék, miféle kutyák kerülnek a műtőasztalra! Kísérletezzenek az uccák szerencsétlen, gazdátlan, kóborlóival, ne pedig rajongásig szeretett, ellopott kedvencekkel...*

✸

A »Pesti Futár« legújabb száma a szokottnál is változatosabb és érdekesebb tartalommal jelent meg. »Ami a képviselőházi felszólalásokból kimaradt« címmel Nádas Sándor írt rendkívül érdekes riportot a képviselőházi ülés intim nüanszairól.

9.

Nem szoktunk kérkedni, de azért most mégis büszkék vagyunk egy föltedezettünkre: *Szabó* Ilonkára, az Operaház hájos ifjú művésznőjére. Mi követeltük, hogy adják neki a főváros ösztöndíját és most, amikor a városháza urai ezt igen dicséretreméltóan meg is tették, Szabó Ilonka sietett *A Reggel* ítéletét igazolni. *Öt napon belül kétszer ragadta tomboló tapsra az Opera közönségét, mint Rosina »A szevillai borbély«-ban és mint Lakmé.* A kritikusok szerint *félév alatt öt évre valót fejlődött hangja, éneke, játéka.*

✸

Megbízható si-szövetek Fóti-nál.

10.

A legaranyosabb vicce a hétnek:

A fiatal grófné, aki valaha *lokálgörl* volt, rosszul viselkedik. Szó van erről a családban, amelynek egyik született grófné-tagja mindössze ennyit jegyez meg:

— *Macskából* nem lesz szalonna...

✸

A Kis Royal éttermében megkezdődött a téli szezón. Esténként debreceni Kiss Lajos halktónusú kiváló cigányzenekara muzsikál az éttermet látogató internacionális közönségnek.

11.

A *Notesz* értesülése: az Andrássy Színház újabb zenés darabra készül, *Váry* Pál *»Dinasztia«* című zenés darabjára, amely új műfaj: úgynevezett *kamara-operett,* intim hatású színpadok számára. Zeneszerzője *Brodszky* Miklós, s a rendezés éppen csak a szokásos operettkülsőségeket hagyja el: *kevés szereplőt mozgat, két színen játszódik az egész operett, teljesen lihagyja a revüszerűséget, görlöket, boyokat, statisztériát és a kórust. Tizenhat színészt és tizenhat zenészt foglalkztat a »Dinasztia.«* Beszéltünk Brodszky Miklóssal. *»Visszatértem a jazzhangszerektől a vonóshangszerekhez,* — mondotta nekünk — a ritmustól a melódiához. *Egy európai államban legújabb lejáratódott történelmi és szerelmi szenzációt vittük színpadra,* tehát nem operettkirályság körül forog a cselekmény. *Ezzel a Magyarországhoz is közel levő országnak mélabús népzenéjét igyekeztem az operett zenéjébe átmenteni.«*

12.

Fellner Alfréd tudvalevőleg lemondott a *»Júniusi hőe«* rendezésének munkájáról s minthogy lemondását semmiféle kérésre sem hajlandó visszavonni, rt'dián *gróf Széchenyi Károlyt kérték fel.*

✸

A Rudas-fürdő nyilvános étterme megnyilt. Szunyogh Bandi fogadja a vendégeket.

13.

Vasárnap este üditő *hangjátékot* hallgatott meg a *Notesz. Asguthy* Erzsébet, a neves szlovenszkói költő és *Simor* Miklós *»Londontól Bánfalváig«* címen pompás kis darabot írtak, amelynek folyton változó miliőjében halálos ellenségek: férfi és nő találnak egymásra. A jól gördülő előadás, a színes és érdekes hangkulisszák a darab minden íróí finomságát kihozták. *Olyan volt az egész, mint egy friss akvarell...*

(e. z.)

A rémület óráit éli az elöntött felsőborsodi falvak népe

Minden eddiginél rettenetesebb pusztítást végzett a Sajó, a Boldva és a Hernád áradása

Miskolc, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A metsző északi szélben *sűrű hópelyhek* táncolnak a miskolci állomáson, amikor a bánrévei vonatba szállunk, hogy végigutazzunk a *Sajó* mentén. Felsőborsod

ismét a rémület napjait éli.

Még ki sem heverte a tavaszi áradás csapásait, az árvíz újra elöntötte a *Sajó-*, a *Boldva-* és a *Hernád*-folyó két partját. A vonaton *alig néhány utas didereg*, legnagyobb részük télutról visszafordul, mert nem lehet tudni, mikor szűnik meg itt is a vasúti forgalom. A kép, amely elénk tárul, *kétségbeejtő*. A vasúti töltés két oldalán, ameddig a szem a sűrű hóviharban és ködben ellát,

szennyes, piszkos ár hullámzik.

A medréből kiszabadult Sajó, melynek legutolsó árhulláma az éjszaka tört be váratlanul a folyómenti falvakba, *mindent elsodort, ami útjába került. Házak dőltek össze, vasuti töltéseket mosott ki a víz, élőállatokat sodort el az ár, gyümölcsösök és szérüskertek pusztultak el.* Pár kilométerre Miskolctól,

Sajóecsegen már mindent víz borit.

csak a magasabban fekvő szántóföldeken áll ki egy-egy hóval borított dombocska. *Uszó, szénaboglyák* között, *gyökerestől kitépett fákat* forgat az örvénylő ár. Tanya mellett döcög el a vonat, amelynek melléképületei, istállói már nyomtalanul eltűntek az árban. A vasúti töltéshez vezető utaknak semmi nyoma, egyet *elgörbült, szakadozott vezetékű telefonpózna* jelzi az út helyét. A töltés két oldalán, a vágány alatt *a köveket mossa már a víz, amely néhol a talpfákat is meglazította.* A Sajó medrét csak néhány öreg fűzfa koronája jelzi.

Sajókazán megáll a vonat,

az állomásfőnök jelenti, hogy Vadnán a víz kimosta a vasúti töltést, a vonat nem mehet keresztül. Vasúti mérnökök érkeznek *motoroshajtányon*, később

munkásokkal és kővel telt különvonat

dübörög át az állomáson. Sietnek a veszélyeztetett helyre a pályát megerősíteni. Kétórai bizonytalan várakozás után végre indul vonatunk is a teljesen körülzárt Kazáról, ahol *négy ház dőlt össze az éjszaka oly hirtelen, hogy a lakók a rajtuk levő ruhán kívül semmit sem tudtak megmenteni.* A vonaton már alig van utas, legtöbben visszafordultak Miskolcra. *Valóságos tenger* közepén haladunk tovább csigalassúsággal *Bánréve felé.* Vadnát teljesen elborította az ár,

a házak között, a szabadon hullámzó vízben, döglött állatok úsznak.

Putnoknál is minden víz alatt áll, az ár itt is átlépte a gátakat és több házból ki kellett költöztetni a lakókat. *A putnoki gőzmalom is alig áll ki a vízből, a gépházban tetőig ér a víz*, a raktárban pedig

négyszáz vagón gabona

ázik. A bánrévei állomás az utolsó megállóhely, ameddig vonaton vagy szekéren el lehet jutni. Feljebb, *Ózd* felé, sűrű emberrajok dolgoznak a vasúti töltésen. Az áradás itt háromszázméteres hosszúságban elsodorta a töltést: *a vasúti sínek és talpfák a levegőben lógnak.*

Ózddal megszakadt minden érintkezés,

de nem közlekednek a vonatok a határon túl sem, ott is elmosta a víz a töltést. Ózdot szekérrel sem lehet elérni, mindössze *két csónak bonyolítja le a forgalmat* az elzárt faluval.

A legtragikusabb a helyzet Bánréve alatt, Hét községben.

A falu normális vízállás mellett is a Sajó szintje alatt fekszik. *Az éjjel két órakor szakította át három helyen a gátat* a megáradt folyó s pillanatok alatt elöntötte az egész községet. A lakosság fáklyafénynél menekült a közeli dombokra. Vasárnap

utászcsapatok

érkeztek a helyszínre, menteni próbálnak, ahol lehet. *Sajónémediben tíz ház omlott össze!* Nem messze ezektől a falvaktól fekszik *Sajóvelezd, Hosszúrét* és *Dubicsány*, ahol tizenöt ház esett áldozatául az árvíznek.

Mindenki földönfutó lett

ezekben a falvakban. Hosszúrév községben, *Serényi Ödön gróf* kastélyát körülzárta az ár, az istállókban

a lovak szügyig állnak vizben.

Azok a szerencsétlenek, akiket a vízár éjjel ágyukból öntött ki, *hátborzongató részleteket* mondanak el a szörnyű éjszakáról. A metsző északi szélben és sűrű havazásban *domboldalakon összebujva dideregnek* a megmenekült családok, akik helyenként már két napja fedél nélkül vannak. Akik elértek a szomszédos falvakig, *az állomások fűtött váróteremeiben ütötték fel szállásaikat.*

Egész családok állnak ennivaló, ruha és lakás nélkül.

Az áradás most sokkal nagyobbméretű, mint a tavasszal volt. Eddig, a hivatalos becslés szerint, körülbelül *hétezer katasztrális hold* áll víz alatt, amelynek legnagyobb része őszi gabonával volt bevetve. Az árvíz, mint tavasszal,

Miskolc alatt

is nagy pusztítást végzett. Szombaton éjjel az áradat behatolt a Sajó melletti *Csorbatelepre*, ahol azonnal megkezdték a házak kilakoltatását. *Szívettépő jelenetek játszódtak le a fáklyák kísérteties fénye mellett*, amikor pillanatok alatt egész élet munkájának gyümölcsét pusztította el a betörő víz.

A bolgárkertészek telepén kimosott melegágyak, összetört istállók, düledező házak, elsodort bútorok jelzik a pusztítást. Vasárnapra virradó hajnalban még egyre emelkedett az áradás. *Rendőrök, tűzoltók, katonák végzik itt a mentés munkáját.* Derékig érő vízben hurcolják ki a lakók még hátramaradt holmijaikat és

úszva mentik ki háziállataikat a havas országútra.

Az uccákon és az udvarokon csónakkal közlekednek a mentők.

Vitéz *Borbély-Maczky Emil főispán* vasárnap reggel az államépítészeti és kultúrmérnöki hivatal vezetőivel autón elindult, hogy bejárja az árvíztől sujtott vidéket, *autója azonban*

Hosszúrév határában elakadt,

vissza kellet fordulnia. Késő este érkezett vissza Miskolcra, ahol a következőket mondotta *A Reggel*-nek:

— Megtekintettem az árvízsujtotta vidéket, amelynek állapotáról a legrövidebb időn belül illetékes helyen beszámolok. *Minden intézkedést megtettem, tegnap és ma,*

külön utászcsapatok mentek a veszélyeztetett helyekre,

hogy mentsék, ami menthető. Az árvíz által elöntött terület ugyanolyan, mint a tavaszi árterület, de *a vízállás harminc centiméterrel magasabb.* A legnagyobb veszély *Hosszúrév* községben és a *Serényi*-birtokon van, ahol *csak a kastély áll ki a vízből.* Veszélyes a helyzet *Sajókazán* is, ahol *hajnalban négy ház dült össze, úgyhogy*

semmit sem tudtak kimenteni.

belőlük. A legutolsó jelentések szerint *Bánrévén* és *Ózdon* már apad, de *Hét* község határában a nagy víznyomás miatt a gátat át kellett vágnunk, ami az alsó részeken okoz majd árvizet. A veszélyeztetett járások főszolgabírái a helyszínen tartózkodnak és személyesen irányítják a mentési munkát. *Az anyagi kár egyelőre még kiszámíthatatlan*, azt majd csak akkor tudjuk megállapítani, ha a víz teljesen elvonul. A legnagyobb kár a gazdákat *az őszi vetéseknél érte, amit a víz teljesen kimosott. Rengeteg háziállat is elpusztult.* Hétfőn reggel magam megyek ki újra a veszélyeztetett területre és élelmiszert viszek a lakosságnak.

Rusznyák Iván.

mert szabott árak mellett bekötött szemmel vásárolhat!

Női télikabát	dúsan szőrmézve, 55.—, 39.—,	27.50
Női ruha	nagyszerű kelméből, 19.80, 13.80.	9.80
Délutáni ruha	finom klokéből, 35.—, 30.—,	25.—
Szoknya	divatos fazónban, 12.80, 9.80,	7.80
Pongyola	bársonyflanellből, 7.80, 5.80,	4.90
Pongyola	matlassétrikóból, 16.80, 12.80,	9.80
Pullover	női divatfazón, 9.80 4.90,	3.65
Gyapjú kelme	kiváló minőség, 3.90, 2.90,	2.48
Pizsama	tartós flanellből, 9.80, 6.90,	4.95
Marokén	divatszínekben 3.75, 3.50,	2.98
Bársony	nehéz minőség, 9.80, 7.50,	6.90
Kloké	nehéz ruhaanyag ... 4.80, 4.50,	3.70
Téli kötött gyapjúkesztyű	3.25, 2.90,	1.78
Téli női makkonadrág	2.25, 1.98,	1.18
Ingnadrág	teli svajci kötés, 3.50, 2.25,	1.90
Női hálóing	finom flanellből, 6.90, 5.90,	4.90
Bélelt bőrkesztyű	jó minőség, 6.90, 5.90,	4.90

Gólya ÁRUHÁZAK

VII., Rákóczi út 38. VI., Király ucca 52.

Lipót belga király holnap találkozik Londonban az olasz király lányával,

akit állitólag feleségül akar venni

London, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Eden külügyminiszter vasárnap Brüsszelből hazaérkezett Londonba, ahová keddre várják *Lipót belga király látogatását.* E látogatásnak nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak nemcsak a tárgyalások miatt, amelyeket a király folytatni fog, hanem azért is, mert

Londonban találkozik Mária savoyai hercegnővel, az olasz királyi pár legfiatalabb lányával, akit az elterjedt hírek szerint feleségül vesz.

Umberto olasz trónörökös néhány évvel ezelőtt vette feleségül Lipót király húgát és így *kettős családi kapocs létesülne az olasz és a belga királyi család között.*

AUSZTRIÁBA

menjünk síelni

7-napos ausztriai tartózkodás alapján

40% odautazási kedvezmény

40% visszautazási kedvezmény

az Osztrák Szövetségi Vasutak útvonalain.

Kisebb télisporthelyeken penzióárak S **6.**–tól.

Számos menedékház. Modern függővasutak.

Elsórangú síiskolák.

Karácsonykor olcsó sítúrák!

A Reggel Utazási Iroda, VI., Mussolini tér 1.

Osztrák Forgalmi Iroda, Budapest, VI., Andrássy út 28.

Rendkívüli siker — Royal Színház

SZERELEMRŐL SZÓ SINCS!

HIREK

Levél Júliához

Irta: Mihály László

Júlia, szép Júlia, jössz-e?

Ó, sokszor így gyakorta hívlak:
Júlia, szép Júlia, jössz-e?
Mert kellesz, kell az illat,
kell a fény, s kell a csillag,
s hitem marcangolódik össze.

Júlia, szép Júlia, jössz-e?
Mert fáj nekem most így az őszbe
zuhannom, a zord magyar őszbe,
s szívem varjak ízekre tépjék!
Nem látom Róma drága kékjét.

Júlia, szép Júlia, jössz-e?
Mert vergődöm csak megkötözve,
a nedves sötétbe taszítva,
s kedvem a nyirkos köd kiszívta,
vágyam magyar közöny megette,
s tengek élőn már eltemetve.

Júlia, szép Júlia, jössz-e?
Mert bús láztól borzongom össze,
a fagy mindent holtra diderget —
ott rózsa, pálma és a kertek
virulnak — többé erre semmi
sem nyílik és teremni
csak a halál fog? — Júlia, jöjj:

korán nekem még sírba menni ...

— Szentmisével és ezerszemélyes vacsorával ünneplik meg Ottó királyfi születésnapját. *Ottó* királyfi születésnapja alkalmából e hó 20-án, szombaton délelőtt 10 órakor a Szent István Bazilikában ünnepélyes *főpapi szentmisét pontifikál gróf Zichy Gyula kalocsai érsek.* A szentbeszédet *Tiefenthaller* József pápai kamarás, a Szent Imre Kollégium igazgatója tartja. Szombaton este 8 órakor *a pesti Vigadóban ezerszemélyes ünnepi vacsorát rendeznek, amelynek egyetlen szónoka Szontagh Jenő.*

— Izgatásért elkobozták a »Harc« című nyilaskeresztes röpiratot. Az ügyészség rendeletére elkobozták a »Harc« címen *kormányengedély nélkül* megjelenő nyilaskeresztes röplap legutolsó számát, amely *a honvédség és egy hitfelekezet ellen izgató tartalommal jelent meg. A röpirat Knox angol követre vonatkozó rágalmazó tartalmú cikket is közölt,* úgyhogy elkobzását az ügyészség *az ország külpolitikai érdekeit veszélyeztető tartalma* miatt is indokoltnak találja.

— Halálos gázolás a mátészalkai sorompónál. *Mátészalkáról* jelenti *A Reggel* tudósítója: A *Mátészalka—Zajta* között közlekedő motorosvonat vasárnap az egyik sorompónál *elütötte Weisz Izidor fogatát,* amelyen Weiszen kívül *Erdélyi Gyula gazdaember* ült. A vonatvezető utolsó pillanatban fékezett ugyan, a pozdorjává tört fogat *két utasát azonban már csak a kerekek közül tudták kiemelni.* Mindketten *súlyos sérüléseket* szenvedtek. *Erdélyi* kórházba szállítás közben *meghalt.*

— Édesanyja sírján megmérgezte magát és felvágta az ereit egy fiatal lány. *Nagykanizsáról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délután a nagykanizsai temetőben *Kovács* Margit, egy háztulajdonos fiatal leánya édesanyja frissen hantolt sírján *megmérgezte magát, majd zsilettpengével felvágta az ereit.* Súlyos állapotban vitték kórházba. Tettének okát még nem tudják.

HYPEROL
szájvíztabletta ideális
száj- és torokfertőtlenítő!

Kötött ruhája megtartja eredeti formáját, ha Kulcsár és Huppert tisztítja!

— Vasárnap ünnepelték a nagykanizsai református egyházközség ötvenéves fennállását. *Nagykanizsáról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap ünnepelte fennállásának *ötvenedik évfordulóját* a nagykanizsai református egyházközség. Az ünnepségen, amelyen a város és a vármegye színe-java megjelent, *Kratky* István polgármester a város, *Hegyi* Lajos a katolikus egyház, *Horváth* Olivér az evangélikus egyház, *Winkler* Ernő pedig az izraelita hitközség nevében köszöntötte a jubiláló kanizsai református gyülekezetet. *Tolnay* Zsigmond postaigazgató *Meggyasszay* püspök elismerőlevelét adta át *Kádár* Lajos lelkésznek, majd közebéd volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

Brazilia beszünteti a külföldi adósságfizetést

Rio de Janeiro, november 14.

A külügyminiszter kijelentette, hogy Brazilia továbbra is ragaszkodik eddigi külpolitikai irányelveihez. Az általános helyzet arra kényszeríti Braziliát, hogy adósságszolgálatát beszüntesse és így gazdasági életét a lassú halódástól megóvja. Kereskedelempolitikai szempontból Brazilia ma is a szabadkereskedelem híve. Az új rend nem zárja ki a külföldi tőkét az ország felvirágoztatásából.

— Négy író elhanyagolt sírját veszi gondozásba öt iskola önképzőköre. Vasárnap Császár Elemér elnökletével tartott felolvasó ülést a Petőfi Társaság. *Havas* István főtitkár jelentette, hogy *Abonyi* Árpád, *Inczédy* László, *Szana* Tamás és *Vértesy* Arnold sírja elhanyagolt állapotban van. *Pintér Jenő főigazgató intézkedésére öt fővárosi iskola önképzőköri ifjúsága hozatja most rendbe és fogja gondozni a sírt.*

— **Baktériumfészek** az olyan műfogsor, amely nincs megfelelő módon tisztítva. Egy új szer, a Prothesin segítségével e művelet otthonában könnyen elvégezhető. Minden szakmai üzletben!

— Javult Zichy Aladár gróf állapota. *Zichy* Aladár gróf volt miniszter, valóságos belső titkos tanácsos néhány nap óta *súlyos betegen* fekszik Zita királyné úti palotájában. Vasárnap *kedvezőbb híreket kaptunk a nagybeteg gróf állapotáról:* Zichy Aladár állapota valamivel *jobbra fordult, de még nincs túl minden veszélyen.*

— »A frontharcosok a keresztet nem engedik levenni templomainkról« — mondotta gróf Takách-Tolvay József Kecskeméten. *Kecskemétről* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap folyt le nagy ünnepélyességgel a kecskeméti frontharcosok zászlóavatása. A zászlót délelőtt ünnepi istentiszteletek keretében szentelték fel a kecskeméti templomokban, majd díszközgyűlés következett, amelyen *Liszka* Béla főjegyző elnökölt. Az ünnepi szónok gróf *Takách-Tolvay* József képviselő volt. — A magyar frontharcosok — mondotta — vallásosak voltak a háborúban és *ez a tábr ma is nagy erőssége a keresztény hitnek. A frontharcosok sose nem engedik meg, hogy a keresztet levegyék templomainkról!* A törvényjavaslat, amelyet most tárgyal a képviselőház, bizonyítja, hogy ez a nemzet megbecsüli hű fiai véráldozatát. *Kertész* Elemér zászlóavató beszéde után *Kiss* Endre polgármester vette át megőrzésre a kecskeméti frontharcosok lobogóját.

— Agyonvertek az országúton egy öreg cigányasszonyt, halálosan megsebesítettek egy öreg cigányt. *Kecskemétről* jelentik: *Örkény* határában, a Báthory-kastély mellett vezető országúton *vérbe fagyva találták vasárnap reggel Rafael János 72 éves ciganyt és Rafael Mária 60 éves cigányasszonyt.* Mire segítség érkezett, *az öreg asszony már halott volt.* A vén cigány a kecskeméti kórházban magához tért és elmondta, hogy éjszaka hazafelé mentek, mikor *néhány ismeretlen ember rájuk támadt és karókkal agyba-főbe verték mindkettőjüket. Rafael János állapota életveszélyes.*

— **A Szabadság** új számának vezércikke a közszabadságok védelme mellett foglal állást. A csehszlovák külügyminiszter expozéját Bajcsy-Zsilinszky Endre bírálja. Nagy feltűnést keltő tanulmányt ír Cseteényi József a dunai országok közös életeéjáról. Knight György skót lelkész a vér- és fajelmélet tévedéseiről, egy bécsi levél a horogkereszt propagandájáról.

PÁRIZSI ½ VILÁGKIÁLLÍTÁS
Pénteken: Főpróba
Szombaton: Premier
KOMÉDIA
Hétfőtől csütörtökig előkészület miatt nincs előadás

Párizsban fogták el egy berlini rablógyilkosság magyar tettesét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap táviratot kapott a budapesti főkapitányság a párizsi rendőrigazgatóságtól: *bejelentették, hogy elfogták Link Zsigmond magyarországi illetőségű 22 éves fiatalembert, aki mintegy félévvel ezelőtt*

töredelmes vallomást tett.

A budapesti főkapitányság néhány óra alatt megállapította, hogy *Link* Zsigmond már évekkel ezelőtt *kivándorolt Magyarországról,* néhány hónappal ezelőtt azonban Budapesten járt,

igen nagylábon élt

és éjszakáról-éjszakára mulatókban költekezett. Sok ékszert is láttak akkoriban nála, amelyeket valószínűleg a meggyilkolt *Händlernétől* rabolt el. A párizsi rendőrigazgatóság egyidejűen természetesen a berlini rendőrséget is értesítette a rablógyilkos elfogatásáról s most megindul a kiadatási eljárás.

— Koncz wald elnök elbúcsúzott a pécsi tábla bíráitól. *Pécsről* jelentik: A pécsi királyi ítélőtábla vasárnap délelőtt tartott teljes ülésében búcsúzott eddigi elnökétől, *Koncz wald* Endrétől, akit az igazságügyminiszter saját kérelmére *a szegedi királyi ítélőtábla elnökévé nevezett ki.* A teljes ülésen megjelentek az ítélőtáblai bírákon kívül a pécsi, kaposvári és bajai törvényszékek vezetői, valamint a pécsi bírói és ügyészi kar teljes számban. A távozó elnököt *Simon* Rudolf táblai tanácselnök, majd *Szápár* József főügyész búcsúztatta. Koncz wald dr. meghatott szavakban mondott köszönetet búcsúbeszédében kartársainak.

— Vasárnap Márkus Dezső megkezdte népszerű zenekari hangversenyeit. Vasárnap a Városi Színházban megkezdődtek azok a *népszerű zenekari hangversenyek,* amelyeket *Márkus* Dezső főzeneigazgató vezényel. A Budapesti Hangverseny Zenekart dirigálta a nagyszerű karmester az első matinén. Egész műsorát *Wagner* Richárdnak szentelte. A Rienzi-nyitányon, Lohengrin III. felvonásának előjátékán, a Siegfried-gyászindulón *és a mesterien tolmácsolt Walkür-Tűzvarázson* kívül különösen elragadta hallgatóit *a Tannhäuser-ouvertűrrel,* amelynek befejezett drámaiságát tökéletesen tolmácsolta. A Tristan-előjáték és az Isolda-»Liebestod« megrázó előadásával és a »Nürnbergi mesterdalnokok« előjátékával hasonló nagy sikere volt.

A REGGEL Keresztrejtvénye

Hogy kell meggazdagodni?

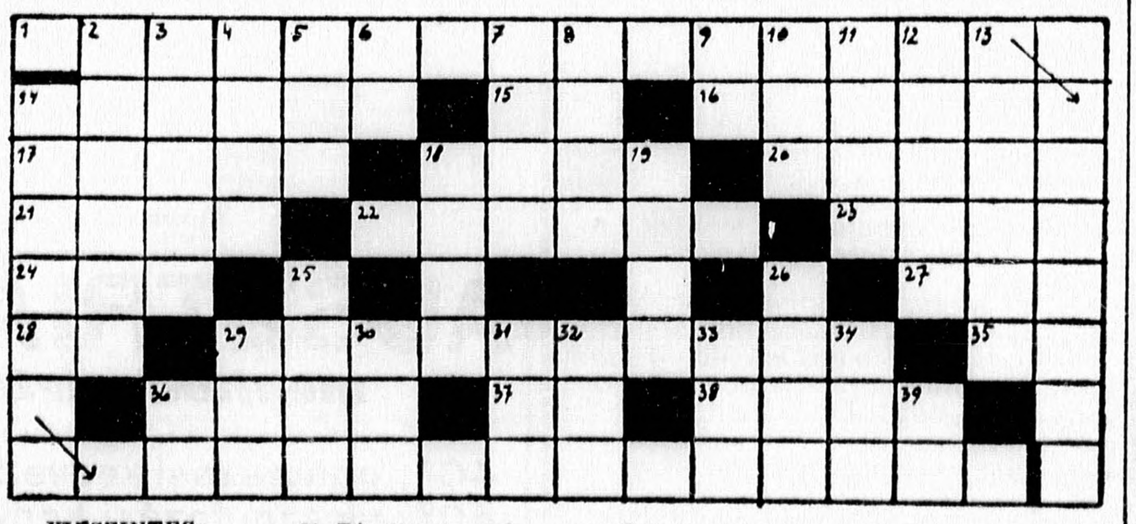
IV.

Fleissig Sándor

A Reggel új rejtvényankétja keretében Magyarország közgazdasági vezéralakjai mondják el egy mondatban ennek az érdekes kérdésnek titkait. (Mai sorrend: függ 14, vízsz. 1.)

Eredményhirdetés mindig két hét mulva.

VÍZSZINTES:

14. Ez a lány Bizet-opera
15. Francia világszemle
16. A Légrády ucca neve volt
17. . — . ez ilyen jel
18. Előírt forma
20. Fertőtlenítőszer
21. Nem régit
22. Szálloda
23. Eggyel több órai — mint ez
24. Részesrag, -nek párja
27. Kecskehang
28. Személyes kérdőnévmás
29. A Darányi-kabinet tagja
35. C. E.
36. Rosszul megy neki
37. Igék végződése
38. Kölyök

FÜGGŐLEGES:

2. Nem nagyvétkű, de mégis faló jelzője
3. Télire tesz
4. Fontos részünk
5. Egri Sport Egylet
6. Személyes névmás
7. Több mint sok
8. Sok beszéd
9. G. K.
10. Tisztít
11. Ritka elem
12. Kinél?
13. Tréfásabb neve a 38. sornak
18. Hosszú ideig
19. Kikötőváros
25. Van ideje
26. Fűszer
29. Shakespeare-kutató
30. Zuglói Gitár Egylet
31. Kutyasztár egyik neve
32. Vonatkozó névmás
33. A Délivasút neve
34. Az autobusz teszi
36. Láz szélei
38. Lásd 35.

GÁL GYÖRGY

KERESZTÉLY
hírneves
zongoraterme
Vilmos császár út 66.
Legjobb zongorák legolcsóbban
RESZLETRE IS
Családás sohasem érheti!

— **Veszettséget kapott kutyájától és belehalt egy fiatal leány.** *Hatvanból* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap *három napi kínos szenvedés után* meghalt *Farkas* János cukorgyári tisztviselő 16 éves Mária leánya. A fiatal leányt három héttel ezelőtt *megharapta a kis kutyája.* A harapásnak nem tulajdonított nagyobb fontosságot, három nap előtt azonban rosszul lett és az orvosok már nem tudtak rajta segíteni. Halálát *veszettség* okozta.

Vasárnap elfogták a Kisújszállás melletti rablógyilkosság tettesét

Szolnok, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap elfogták a csendőrök a tíz nappal ezelőtt *Kisújszállás* mellett történt *borzalmas rablógyilkosság tettesét.* Emlékezetes, hogy a kenderesi járőr az egyik kisújszállási tanya közelében

vérnyomokat fedezett fel,

behatolt a tanyára, ahol *holtan találta özvegy Bartha Mihályné jómódú gazdálkodó asszonyt.* Most kézrekerült a tettes: *Jónás* Károly, aki a szomszédos tanyán volt kocsis. Kihallgatásakor *Jónás* elmondta, hogy

áldozatánál nem talált pénzt,

de magához vette az asszony kisújszállási lakásának kulcsát s a lakásban talált ingóságok eladogatásából jutott kisebb összegekhez. A rablógyilkost beszállították a szolnoki ügyészség fogházába. Érdekes, hogy napokkal ezelőtt, amikor levetkőztették a holttestet,

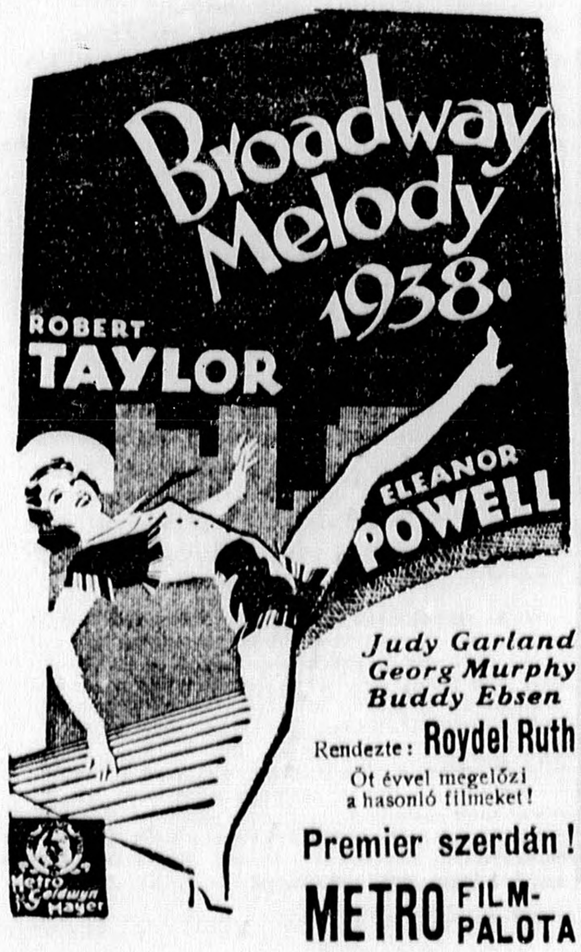
ruháiba bevarrva háromezer pengő

készpénzt találtak.

— **A vasárnap rendőri krónikája.** *Parádi* Vencelné 88 éves öregasszony a *Mária Terézia téren* át misére sietett, a józsefvárosi plébániatemplom felé, amikor a sikos kövezeten *elcsúszott és elesett. Combnyaktörést* szenvedett és a mentőkocsiban *meghalt.* — Vasárnapra virradó éjszaka *Körner* Rózsa 22 éves egyetemi hallgatónő hazament a *Parádi út 5.* alatti lakására. Közvetlenül a kapu előtt *egy 18 évesnek látszó suhanc támadt rá, kitépte kezéből a retiküljét és elmenekült.* A retikülben 5 pengő volt.

— **Nem azonos!** A magyar lapokban is megjelent hírek szerint egy *Benveniste* Rafael nevű embert Párizsban politikai ügyek miatt letartóztattak. Arról értesülünk, hogy a nevezett nem azonos, *de nincs is rokonságban az itteni Filtex Rt. hasonlónevű volt igazgatójával, aki mindennemű politikai mozgalomtól távol áll.*

— **A budaiak** romantikus tónusú helyiségében, a »Szatyor-bár«-ban Sebő Miklós énekel!

Ady Endre arca

Irta: SZÉP ERNŐ

Ha valaha egy költő arcára rá volt írva a költő, az Ady Endre arcára rá volt írva.

Hiszem, hogy nincs az az idegen, akinek ha megmutatom az Ady fényképét, ne azt kérdezné, nem valami költő ez?

Még a Petőfi arcára se volt talán úgy ráírva, hogy ő Petőfi, mint az Ady arcára, hogy ő Ady.

Gyönyörű fej volt, egyetlen, senki fiához nem hasonlított.

A szeme, az a dagadó, fényes, kókusz-szeme szinte mámoros volt a fénytől; a belső tűz lángja csapott ki rajta; olyan szemek voltak az Ady szemei, amelyek egy távol lázvilágot látnak jobban, mint ezt a megismert, megszokott világcsodát.

Tudom fáj a szíve míg él. mindenkinek, aki az Ady Endre szemeibe nézhetett, ezeknek a szemeknek a fényessége után, a szerelme, az álma után.

Ragyogott a szeme, ragyogott a haja, ragyogott a bőre. Nem a zsíros bőr ragyogása volt az orcái ragyogása, nem: a fiatal tölgy héjának, a tulipán szirmának a mosolya fénylett az Ady Endre arcán. És az a pazar, lágy gesztenye-haja úgy mosolygott, mint a sötét víz, és mintha a dal ritmusa bukdosott volna a haja hullámain.

Egy lomb a hajából, jobbfelől, a homlokába csapott mindig. Ott úgy elcsavarodva nőtt egy csomó haja. Ez olybá tűnt, mint az Ő forradalma, forradalmi lobogója.

S a szája vonaglott, kényeskedő formán, beszéd közt is, a Princeszasz szívása közt is; a csóké, a türelmetlenségé, a harcé volt ez a kissé túlságos, túlságában annál szebb száj. A szenvedelmes lélek kapuja volt. A szava rekedtes volt, nevetős, heves; soha unottan, közömbösen nem hallottam őt szólani.

Azt ne gondolják, hogy a beteg Ady hangjáról, szájáról, szeméről beszélek. A fiatal férfi arcát írtam le, kin még esze ágába sem volt kiütni a bajnak.

A szája vonaglása nélkül, sőt a haja forradalmas lombja nélkül is rajta volt Adynak arcán az az Ady, aki az Ady-verseket adta. A szobrásszá lett Isten komponálta Adyt. Nem lehetett Adybbat álmodnia. S nem tudtam volna másformának őt elképzelni. Nem lehetett volna más arca Adynak, mint az Ady Endre arca.

— **Kálmán Henrik vezérigazgató autója elütött Érdnél egy embert.** *Érdről* jelentik: Érd község határában vasárnap délután *Kálmán* Henrik kincstári főtanácsos, az Angol-Magyar Bank vezérigazgatója, *gépkocsijával elütötte Paulovics* József 34 éves kocsist, aki *hazafelé tartott kerékpárján a kórházból.* A mentők Paulovicsot az Uj Szent János-kórházba szállították. Beszéltünk *Kálmán* Henrikkel, aki elmondotta, hogy az elütött ember *megijedt az autótülköléstől* s így került a kocsi alá. Egyébként semmi különösebb baja nem történt, *bokaficammal megúszta a balesetet.*

— **Házasság.** Makkai László dr., Makkai Sándor dr. volt erdélyi ref. püspök, egyetemi tanár, a kiváló író fia vasárnap délben tartotta esküvőjét a Kálvin téri templomban Horváth Mária Magdolna dr.-ral. — Felsővásárdi Emödy Zoltán, a Magyarság belső munkatársa és Török Lívia e hó 16-án d. u. 6-kor tartják esküvőjüket a budapest-kelenföldi református templomban (Lenke út 44). — Perl Márta és Boros György gyógyszerész jegyesek. — Kálisch Lucy (Makó) és Markovits Béla (Békéscsaba) vasárnap tartották esküvőjüket Szegeden az Ipartestületben. — Horovitz Józsefné sz. Strausz Irén és Róbert Rudolf házasságot kötöttek. — Bernát Klára és Elefánt Árpád jegyesek.

— **1200 pengőt loptak el egy kereskedőtől a fülöpszállási állomáson.** Vasárnap délben a fülöpszállási állomáson *Sefcsik* Róbert borkereskedő rémülten vette észre, hogy *pénztárcáját kilopták a zsebéből.* Sefcsik éppen *üzleti útjáról* tért haza, pénztárcájában *1200 pengő volt.*

— **Uj látványosság Budán!** A Bellevue-szállodát újjávarázsolták! A szálló és éttermei tényleg a romantikus budai vendéglők meghitt kedves hangulatát és a modern nemzetközi szállodák előkelő és finom tónusát nyujtják. Zenés éttermeivel, hegyekre néző, kitűnő szállodájával, pompás grilljével, diétás éttermével, dr. Lakatos, a badeni szanatórium főorvosának irányításával méltón fog Budapest fürdőváros programjába beilleszkedni.

— **Miért fél a téltől?** Az olcsó gyöngyszénnel fűthető Gyöngykályha egyenletes meleget áraszt otthonában. Megtekinthető a Magyar Radiátorgyár Rt.-nál, Andrássy út 13. Gyöngyszén kapható: Fodor Izsó, Grosz Ernő és Jenő, György Zsigmond, Kovács Ferenc és Tsa, Winter Hermann Rt. budapesti szénkereskedő cégeknél.

— **Nagy Zsigmond** lakberendezési vállalata, Lázár u. 3., kiállításszámba menő áruházának bútordarabjain annak legvégső árát is feltünteti.

Szebbet hiába keresnél, — Gyermekfénykép csak Veresnél

— **Kifogták egy jómódú asszony holttestét a szegedi Vér-tóból.** *Szegedről* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap kifogták a Szeged melletti Vér-tóból *özvegy Csányi Istvánné* holttestét. Jómódú alsóvárosi gazda özvegye volt. *Fején zúzott sebeket találtak.* A nyomozó hatóság még nem tudta megállapítani, hogy *gyilkosság történt-e, vagy öngyilkosság?*

— **Szerelemről szó sincs.** *(Operettbemutató a Royal Színházban.) Vaszary* Gábor darabjának cselekménye a *legszabályosabb,* hatóságilag is jóváhagyott és hitelesített operettmese. Felbukkan néhány érdekes és mulatságos helyzet, felvillan egy-két szellemes párbeszédtöredék, végigviharzik a nézőtéren a harsogó nevetés, de azért az egész mintha kissé elnyujtott volna. *Sándor* Jenő is szerzett már sokkal jobb zenét. Az előadás tetszett. *Keleti a legjobban!* Hebehurgya pesti ügyvédet játszik, ordít, hörög és a fejéhez kapkod. *Kertész* Dezső rokonszenves és választékos, mint mindig. *Ihász* agyonjátssza a szerepét. *Bárczy* Kató, az új primadonna nagyon csinos, szép a hangja, játéka is figyelemre méltó. *Verebes* Emminek van humora, jól mozog a színpadon, de *ne utánozza Erdélyi Micit,* se a játékával, se a külsejével (m.)

— **Halálozás.** *Polnauer Lajos aranykoszorús mestert* nagy részvét mellett kísérték vasárnap utolsó útjára a rákoskeresztúri temetőben.

— **Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V., Rudolf tér 3.**

— **Orbán Sándor,** a főváros népszerű előadóművésze minden este fellép a Spolarich-kávéházban. A kitűnő dalénekes hivatott művésze a magyar nótának és műsorán néhány gyönyörű, ősi magyar nóta szerepel.

— **Nagygyűlést tartottak a volt egyetemi zászlóaljak.** Az este őszi nagygyűlésüket tartották a volt egyetemi zászlóaljak tagjai. *Pákozdy* Árpád elnök üdvözlő szavai után vitéz *Egerváry* Tibor dr. a mult és a jelen helyzetképét rajzolta meg, rámutatva a volt a egyetemi zászlóaljak jelentőségére. *Jónás* János műszaki főtanácsos, *Petróczy* István ny. ezredes, vitéz *Nagy* Iván dr. min. titkár és *Madarász* Antal után *Bornemisza* Géza kereskedelmi miniszter jelentette ki, hogy a hatalomnak kötelessége a volt egyetemi zászlóaljak nemzedékét *a nemzeti munka tengelyébe állítani. Vér* Tibor szavai után *Mikecz* Ödön és *Algyay-Hubert* Pál államtitkárok mondtak még beszédet.

Az egri nyilasok ablakbeveréssel válaszoltak Málnási elítélésére

Eger, november 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Málnási-ügyben hozott ítélet a maroknyi nyilaskeresztes csoportban nagy megdöbbentést keltett, amelynek úgy adtak kifejezést, hogy *az Ujvilág uccában, ahol a zsidótemplom van,*

nyilaskereszteket festettek a házak falaira és a Szent Imre téren bezúzták a zsidó hitközség 83 éves papjának összes ablakait.

A rendőrség vasárnap erélyes nyomozást indított, hogy a kártokozó rendbontókat kézrekerítse. Málnási régebben történetlmet, pedagógiát és földrajzt tanított, de

mióta »A magyar nemzet őszinte története« című könyve megjelent, elvonták tőle a történelem és a pedagógia tanítását,

úgyhogy jelenleg *csupán földrajzi előadásokat tart* az érseki tanítóképző intézetben.

— **A Filtex tűzharcos csoportjának avatóünnepe.** A *Filtex* tűzharcos csoportja a vállalat pestszentlőrinci gyártelepén vasárnap tartotta avatóünnepét, amelyen megjelentek az *Országos Tűzharcos Szövetség vezetői, Wimmerth* prelátus, *Balogh* polgármester, *Metzler* Jenő dr., a *Moktár* elnöke, *Lanz* Vilmos, *Lengyel* Ferenc, *Schrecker* Rudolf vezetésével a *Filtex* igazgatói. *Schrecker* és vitéz *Tóth* képviselőnek beszédei után *Hangay* Sándor, a pestszentlőrinciek elnöke vette ki az új tagokból a fogadalmat.

— **A csodagyermek problémája.** A csodagyermek a természet érthetetlenségében is legtünteményesebb csúcsteljesítménye. Ez a benyomása mindenkinek, aki a Hangli Kioszkban e hó 16-tól vendégszereplő Ciffra Gyuri és Kovács István ragyogó, elragadó koncertszámaiban gyönyörködik.

Mint a tárogató...

sírnak a szép ősmagyar nóták

Orbán Sándor

énekében a

Spolarich kávéházban

SÁRAY ELEMÉR cigányzenekarával.

A GRILL-ben OSSY MARIANNE, Pottyondy Vera, Kazal László énekelnek ● Kertész jazz.

Városinak, vidékinek

ZENEI ELMÉNY!

Mme Aase Houman:
Kopenhága legelegánsabb asszonya, aki jelenleg Budapesten tartózkodik

Ruhái: Dr. Lányiné Ferda Manyitól

(Foto: Laub)

Báró Gruben Hervéné Szmrecsányi Vera Brachfeld kalapszalon kreációja (Kigyó u. 5)

(Foto: Angelo)

DIVATINTERJU a méltóságos primadonnával

(A Reggel tudósítójától.) Himfy ucca 5. Itt lakik *Zilahy* Irén, dr. *Benedek* László, a híres ideggyógyász-professzor felesége. A palotaszerű villa ajtaján még *Zilahy* Irén nevét hirdeti a névtábla. Itt látogattuk meg vasárnap délelőtt a »méltóságos primadonnát!« Orosz köntös van rajta, amely fent a nyakban sárga sállal végződik. Télies hangulat: A kandallóban fahasábok parázslanak. Először arról a *»vádról«* beszélgetünk, *mintha a művésznő túlöltözködött volna legutóbbi filmjében.*

— Én szerepre öltözködöm — mondja és legutóbbi filmemben is a *szerep előírásait* követtem.

Nékem is egészen kis összeget ajánlottak fel a filmruhákra és így kénytelen voltam saját ruhatáramból pótolni a filmruhákat.

Így azután *ötezer pengő értékű ruhákat* viseltem a filmben. Nálunk *1200 pengőt kapnak ruhára, fellépésre, mindenre együtt, nagynevű kiváló színésznők is.* Sokáig filmeztem Párizsban.

Egyik párizsi filmem tizennyolc ruhája 50.000 frankba került

és a filmgyár a felvétlek után *nekem ajándékozta a ruhákat... Filmre sokkal nehezebb öltözködni, mint színpadra, mert a színre és a vonalakra jobban kell vigyázni.* Filmen például

a legjobb alakú nőnek is fűzőt kell viselni!

— Milyenek a legjobb *filmruhaszínek?* — érdeklődünk.

— Budapesten a Hunniában rendkívül **erősek a lámpák és így a *fekete-fehér* rosszul jön ki.** Legjobban *a világoskék és a világos rózsaszín hat a filmen.*

Megkérjük a méltósságos primadonnát, hogy *nyissa ki szekrényeit* és

mutassa meg kedvenc ruháit.

Először valódi velencei csipkéből készült *menyasszonyi ruhája* kerül bemutatóra.

— Párizsból jövök, — folytatja — ahol Agnes Drecolnál vásároltam. Így egy *fémszálas fekete, hátul zipzárral ellátott raffolt ruhát és egy másik fekete ruhát, amelynek felsőrésze és ujjai is sárga színűek.*

Most kis ezüstcsillagokkal teleszórt *fekete veloursifón* ruha kerül elő a szekrényből, *amely lakkozva van és ujjai fehér muszlinból készültek.* Nagy kék zsákot emelünk ki a szekrény aljából: újonnan érkezett

kanadai nerzbundát!

Kucsmát visel a bundához Zilahy Irén. (Mintha a Vogue egyik lapja elevenedett volna meg...) Megmutatja másik bundáját is, egy *sealköpenyt*, amely remekül hozza ki szőke fejét. Cipői, kalapjai olyan rendben sorakoznak egymás mellett, mint egy cipő- vagy kalapszalón kirakatában. Végigmegyünk a cédrusból készült kínai szalónon, a danzigi barokkszobán, a XV. Lajos-korabeli szalónon. Búcsúzóul elmondja a méltóságos primadonna, hogy rendkívül érdekli a professzor úr munkaköre; férjét külföldre is mindig elkíséri. Csütörtökön Bécsbe utaznak, ahol Benedek László előadást tart. A jövő évben *amerikai tanulmányútra* mennek. Megtudjuk azt is, hogy *minden premieren ott vannak* és végül arra a kérdésünkre, hogy fog-e filmezni, azt válaszolja, hogy most tárgyal éppen, de a tárgyalás még messze van a befejezéstől... (i. p.)

Lázár Mária kalapjai

A divatot diktáló színésznők sorában mindjobban érvényesül Lázár Mária. Az Andrássy Színház »Egyetlen éjszakára« című darabjában két frappáns kalap tűnt fel, Lázár Mária fején. *Az egyik natúrszínű szalma nagy nyári kalap. A másik barna, csücsös genilia tok, hosszú, nyakba lógó rojtokkal. Morajlott a hölgypublikum.* Két Róth-modell.

„Csak egy éjszakára ruháiról"

Ritkán látunk budapesti színpadon olyan stílusos ruhákat, mint az Andrássy Színház »Csak egy éjszakára« színpadán! *Gergely* Sándor tervezte valamennyit, az újabban feltűnt fiatal ruhatervező, aki különösen *Kiss* Manyi ruháival remekelt. Ezek közül is a legszebb a *csíkos taft estélyiruha*, amely ferden van dolgozva, hátul turnürrel. Sikerült *a kockásan himzett utazó-ensemble*, piros mellénnyel és a második felvonásban viselt *levendulaszínű zsorzsettruha*, ciklámenszínű raffolt övrésszel. Ezt *belépőül is* lehet használni! Finom *Kiss* Manyi világoskék kötöttruhája is, amelyet a harmadik felvonásban látunk. *Bársony Erzsi kék dirndlije és fehér muszlintoulettje — esemény!* Aranyos az a *fehér rakottszoknyás ruha* is, amelyet a fiatal színésznő a harmadik felvonásban visel. *Utánozni* fogják... *Vaszary* Piri alakításának értékét nagyon növelik a stílusos ruhák. *Timár* Liza pirossal díszített, sötétkék angol ruhája egyszerűségében is előkelő. Nem szabad azonban megfeledkeznünk *Lázár Mária utazóköpenyéről* sem! Őszintén megmondjuk, hogy *az a rózsaszín gyöngyruha*, amelyet a házi főpróbán viselt a művésznő, *nekünk jobban tetszett*, mint a premier-toalettje. Kár volt kicserélni! (i.)

)(**Bizhatsz a Nikotexben**, a nikotexes szivar és cigaretta megtartja karakterét csak szelídebbé, finomabbá válik az elektrothermikus nikotinmentesítés következtében. Tehát: jó is, egészséges is!

Bundák eredeti **párizsi modelek** után rendkívül olcsó árban **Schmideg** szűcs, Párisi u. 3

SIMON POUDRE és CRÈME
eddig csak külföldön,
most már nálunk is mindenütt kapható!
85 fillér egy doboz
Forgalomba hozza: Mihály Ottó gyógyszerárugyár, Budapest, VI., Podmaniczky ucca 45

Magyar szobrászművész nyerte a Scander bég lovasszobrára kiírt világpályázatot

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hirdették ki annak a világpályázatnak eredményét, amelyet az albán kormány hirdetett meg *Scander* bég lovasszobrának elkészítésére. *A pályázatot, amelyre a világ minden részéből küldtek be pályamunkákat, nagy meglepetésre*

magyar fiatalember, Tóth Imre szobrászművész nyerte.

Tóth jelenleg a római Képzőművészeti Akadémián tanársegéd, élete azonban *rendkívül változatos és küzdelmes volt... Tóth József nyugalmazott rendőrőrmester fia* a művész, aki még 1932-ben, mint egészen fiatal ember *gyalog nekivágott* a világnak. Tarisznya lógott csak a vállán, *útravalóként alig is vitt magával mást, mint kivételes tehetségét.* Városról városra, faluról falura járt, betért vendéglőkbe és kávéházakba és

alkalmi rajzokkal tengette életét.

Hosszabb időt csak *Drezdában* töltött, azután továbbvándorolt, ugyancsak gyalogosan, amíg két évvel ezelőtt el nem jutott *Rómába.* Ott fel akarta vétetni magát a *Collegium Hungaricumba*, de felvilágosították, hogy az ilyesmi nem megy olyan gyorsan, *adjon be előbb egy kérvényt* és néhány hónap mulva majd értesítik az elintézésről. *Tóth* Imre szabályszerűen be is adta a kérvényét, aztán

legyalogolt egészen Szicíliába.

Fél év mulva került vissza ismét Rómába, ahol értesítették, hogy *kérvényét kedvezően intézték el: felveitek a kollégiumba!* A rendkívül tehetséges rajzolóban csakhamar felfedeztek a szobrászt. *Tóth* ettől kezdve már csak agyaggal dolgozott s *érdekes alkotásairól beszélni kezdtek* a római művészkörökben. *Scander bég jovasszobrának pályadíja húszezer líra!...*

)(**Minden az arcunkra van írva.** Dr. *Müller* Vilmos élvezetes és tanulságos, gyönyörűen illusztrált könyvet adott ki, amely 200 oldalon azt a sokratesi bölcsességet igazolja, hogy *minden embernek a lelke az arcába van írva.* Színészet és arcmimika címen *Baróti* József tesz közzé értékes tanulmányt. Ádám Andrásról, a nagy kúriai bíróról *Nagy* Emil, Balassa professzorról, *Verebély* Tiborról, *Ady* Endréről *Szép* Ernő, *Beethovenről Fischer* Annie, *Einsteinről Beke* Manó, *Görgeyről Galánthay-Glock* tábornok, *Jókai* arcáról *Móricz* Zsiga, *Körösi Csomáról Germanus* professzor fest portrét. Ebből az arcképcsarnokból való Szép Ernő mesteri rajza Ady arcáról, amelyet *A Reggel* mai számának 9-ik oldalán közlünk.

)(**Uj táncesoport.** Lendületes, friss és újszerű tánctevét mutatott be vasárnap délelőtt *Nagy* Mária Romanowa és táncesoportja. *»Les enfants terribles«* címen a *Magyar Színházban.* Néhol még kiforratlan, de mindig modern táncaik nagy felkészültségről beszéltek.

)(**A zeneoktatás és a rádió.** Igen értékes szolgálatot tesz a rádió az idegen nyelvek elsajátításánál, de különösen zeneoktatásnál. A hangkorrekciós rádióknál a zenei hangok minden erősítési fokozatban pontosan az eredeti értékükben jutnak fülünkhöz, ellentétben a régebbi helyzettel, amikor is a teljes hangskála egyenletes erősítése folytán némely fokozatban bizonyos hangok az emberi fül számára teljesen elvesztek. Ez kitűnően megfigyelhető, ha egy régebbi készüléket összehasonlítunk a hangkorrekciós Orion 88 vagy 99-es típusú rádiókkal. Minden Orion rádiókereskedő készséggel bemutatja!

Reggeli levél

Egy drámát láttunk a Nemzeti Színházban. Thomas Paine-ről, az amerikai szabadságharc Rouget de Lisle-jéről, az ujságíróról és szabadsághősről szól a darab, aki kovásza, erjesztője, motorja volt az amerikai függetlenségi mozgalomnak, majd a Bastille-ben eltöltött 16 esztendei fogság után visszakerülve Amerikába, testben és lélekben összetörve látja, hogy senki még csak a nevére sem emlékszik, mire beleveti magát a tengerbe. Hotteste fölött a kikötő népe azt a himnuszt énekli, amelyet tizenhat évvel azelőtt a táborban ő komponált s amely az amerikai guerilla csapatok harci indulója volt. Az ember halott, de az eszme él tovább és szárnyal az induló hangjain. Ez volna a dráma gerince. Igy elmondva: a mag egészséges, lelkesitő. De ahogy Hans Johst, a mai hivatalos német drámairodalom vezére, a drámát megírta, az csak valamivel több az önképzőköri stilusgyakorlatnál, a színpadhoz nem szagolt titkos drámairó színpadi szárnypróbálgatásánál. Mr. Stone, a Philadelphia Magazin tulajdonosa elmondja Washington és Green tábornokoknak, akik szemére hányják, hogy a gazdag kalmárok nem elég áldozatkészek s igy a felkelő csapatok rongyokban harcolnak korgó gyomorral, hogy nem lesz itt semmi baj, mert van neki egy munkatársa, aki egyelőre »A józan ész« álnéven küldi be ragyogó cikkeit, ezzel az egyetlen emberrel meg fogják nyerni a szabadságharcot. Hallgassák csak meg legújabb kiáltványát, amely igy kezdődik: »Az idénykatonákhoz és napfényhazafiakhoz!« Mikor ez a mondat elhangzott a színpadon, tenyerünk segítségével tölcsérré formáltuk a fülünket, hogy vajjon jól hallunk-e? Minden tiszteletünk és megbecsülésünk Szabó Lőrinc műfordítói képességei iránt, amelyeknek nagy értékéről volt szerencsénk már meggyőződni egy felejthetetlen Shakespeare-fordítása alkalmából, de ha abban elég merész volt — Athéni Timon idejében! — parfőmről beszélni vagy egyéb pesti slang-kifejezéseket használni, vajjon miért volt kevesebb bátorsága ezúttal s miért nem használta a napfényhazafiak kifejezés helyett a sokkal modernebb, érthetőbb s nyilván a szövegnek is megfelelőbb »konjunktúralovagok« kifejezést?! Vagy ha ellenezné az idegen szót — a la parfőm! — akkor használhatta volna például ezt a kifejezést, hogy »napraforgóhazafiak«! (Akik mindig arra fordítják orcájukat, ahol a nap süt!) De napfényhazafiak?! Hogy értsük ezt? És mit jelentsen az »idénykatona« kifejezés?! Netán a »von pick auf« katonát, mint ahogy például a mi 48-as szabadságharcunkban is volt rá példa, hogy táblabirákat kineveztek ezredeseknek?! Rejtélyesek azonban az emberi lélek titkai: mert míg az én dobhártyámat az »idénykatona« kifejezés reszelővel csiklandozta, addig két bájos öreg »Haudegen«, a két generális, Green és Washington, szinte önkivületbe estek a kéjmámortól az »idénykatona« kifejezés hallatára, hogy »na, ez a fránya fickó jól odamondott a civileknek!« A következő pillanatban a hadi tanácskozás kellősközepébe beállit Jávor, mint Thomas Paine csaknem azzal, hogy »itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok«, mert minden jogeime, hogy a pillanatnyi főhadiszállásra, a Philadelphia Magazin szerkesztőségébe betoppan, az, hogy kéziratot hozott. Általában a naivitás végtelensége jelzi az egész drámai akció lebonyolitását. Ahogy például Washington, miután megállapította, hogy az angolok harapófogójában van, s egy kibontott térképről azon mód leolvassa, hogy ha nyugatra hátramegy, nemcsak hogy a harapófogóból surran ki, de ráadásul még ott is támadhat, ahol éppen kedve szottyan, azt nemcsak a jobb proszcénium páholyban helyetfoglaló Röder honvédelmi miniszter úr, de a nézőtérre rajokban kivezenyelt aranyos és tejbőrű kis ludovikás növendékek is csak elnéző mosollyal tudták honorálni. Menjünk tovább. A legyőzött angol hadvezér kölcsönt ajánl fel az amerikaiaknak. Paine tiltakozik a kölcsön elfogadása ellen, mondván, hogy az angolok igy akarják Amerikát újabb rabságba dönteni. Mire legott az egész kölcsönt, annak összes feltételeivel együtt két olyan mondattal, részint nyilt színen, részint a kulisszák mögé indulóban úgy bonyolitják le, annyi financiális szakszerűséggel, amennyivel, mondjuk, körülbelül Szombathelyi Blanka, a Vigszínház kedves, fiatal szubrettje rendelkezhetik. Szólamok, frázisok dübörögnek egyébként a darabban, dobpergéssel és trombitaharsogással s nyilt színen születik meg Thomas Paine ajkairól a szabadságharc indulója és himnusza, amelynél melódiátlanabb, tompább, szürkébb zenét még aligha hallottunk. Itt a rendezés is teljesen csődöt mond, mert a publikumnak abba a naivitásába vetett szent hittel, amely a Nemzeti Színház színpadának abszurdumait hétről-hétre türelmes megadással kiséri, megelégedett azzal, hogy mikor Paine egy domb tetejéről dobolva először énekli az indulót, mindössze egy tiz-tizenkét tagú, szánalmas statiszta szavalókórus kiséri! Nem érezte át a rendezés a pillanat magasztos voltát, amely pedig szinte diktafonba diktálta, hogy itt egy szív veri a marsmarsot s egy lélek lángol fel a frissen beszerzett úszó csillagokig, egy lángész vezeti a tömegeket az őrjöngésbe, — nem, a rendezés süketen és vakon és szuszogva, ahelyett, hogy a dobok százain és az emberek ezrein száguldtatta volna végig a verbunkos harci dalt, elfullad és a koromsötét színpad néhány árnygruppjával kiséri az egész jelenetet. Általában a fél előadás vaksötétben játszódik, — reflektorok orgiája után a másik végletet: állandó sötétség! A kapkodó előadás hőse Jávor Pál, különösen a börtönjelenetben tett tanubizonyságot arról, hogy valóban alkalmas most már a szekszepil bajuszkás filmamorozó szerepeknél különb feladatokra is. Az átélés tüzétől izzott ez a jelenet, megrendítő volt és izgató. Rajta kivül elsősorban Kürthy György tetszett rendkivüli mértékben, XVI. Lajos szerepében és ugyancsak a börtönjelenetben. Igazi király volt, felséges és meghatóan impozáns. Kürti József kedélyessége és közvetlensége Green tábornok szerepében kissé kisgazdapárti izü volt. Táray Washingtonjának markáns vonásai maradtak még emlékezetünkben, de érzelmeinket nem tudta érdeklődésre csábitani. A díszletek jók, Horváth János tervezte őket.

✸

Az Andrássy Színházban Molnár Ferenc Olimpiájának zenés változatát láttuk Halász Imre kissé önkényes átdolgozásában »Csak egy éjszakára« cim alatt, Losonczy Dezső szellemes, elegáns, melódikus és pattogó zenekiséretével, Zágon legjobb verseivel és Vaszary elfogadható rendezésében. Kiss Ferenc huszárfőhadnagyi szerepét Lázár Mária játssza mint Montmorency Paulette grófnő — szóval a férfi szereplőből női szereplő lett, — akit Góth ***helyett, megboldogult királyunk,*** *Őfelsége I. Ferenc József tábornokszárnysegédi szerepében Sugár Lajos igazol ugyancsak, mint tábornok, hogy ő nem kokott, hanem valóban Montmorency grófné őméltósága. A házasságnak tehát semmi akadálya s itt — ellentétben Molnárral — Olimpia-Paulette férjhez is megy a daliás Hajmássy grófhoz, mert ebben a darabban is úgy hemzsegnek a grófok és grófnék, hogy Brooks Atkinsonnak, a Newyork Times kiváló kritikusának, aki a hasonló témák iránti rokonszenvét Bus-Fekete »János« című darabjának newyorki bemutatója alkalmából bőségesen kifejtette lapjának hasábjain — szívbéli öröme telne benne, ha a darab kikerülne a Broadwayra. Ennek ellenére Lázár Mária kitűnő és szellemes démonnői szerepében, nemkülönben elragadó mellette egy álgrófnő és valódi kokott szerepében a zseniális Kiss Manyi. Rajtuk kívül Vaszary Piroska, Bársony Erzsi, Bilicsi és Z. Molnár játszanak a minden bizonnyal hosszú előadás-szériást remélhető zenés vígjátékban, amelynek határozott előnye többi sorstársai fölött az a rendkivüli operett-tulajdonsága, amelyet ebben az egyetlen szóban óhajtunk kifejezni, hogy: épkézláb!*

Egyed Zoltán

model: „Glovette" F.
8.80
a pehelykönnyű sárcipő
VERA
ezelőtt
BALL-BAND
KOSSUTH LAJOS U. 11.
Ball-Band, Tretorn, Wiking, Styl stb., stb. külföldi és belföldi hó- és sárcipők legnagyobb választékban!

(A Reggel rossz filmet nem dicsér.)

Véleményünk a két filmjéről

✸ ✸ ✸

Pusztai szél

Royal Apollo, Atrium

Pusztai szél fúj ebben a filmben, tikkasztó szél, keleti szél! Gyér füveket és gazdag indulatokat cibál a kocsma körül, ahol szép kocsmárosné méri a bort és rejti a betyárt. »Lám, — mondottuk a nézőtéren — megint csodát tett az iró művészete!« Mennyire élnek ezek az alakok, mennyire élnek! A mese pereg, mint gyönggyszemek a nyakékről, melynek elvágták a fonalát. Lázár Mária, az ifjú csaplárosné, e nem gáncs, de félelemnélküli özvegy, úgy jár a kármentő és a hosszú asztal között, hogy minden mozdulatában igéret van és kihívás. Szája olyan, mint az érett őszibarack húsa szeptemberben. Székely István rendezése ügyes és lempós. Kiss Ferenc zsiványának szeme vág, mint a frissen köszörült penge s még Jávor kinyalt pandurjában is több a lélek, mint a pomádé. A három elaggott betyár, — fogfájós, a hájasodó és az elmélkedő — ügyesen keverte a zordon szerelmi tusa színeibe azt a humort, melyre magyar filmben szükség van. Ugylátszik mulhatatlanul. De miért hiányzik még ebből a filmből is a fényeknek és képeknek az a játéka, mely a magyar tájat és levegőt adja? Ha ez is meglenne a filmben, művészi munka lenne. Igy: csak becsületes munka. Ugy érdemli meg a három csillagot, mint a nagyon szorgalmas, nagyon igyekvő, de általában nem zseniális diák a tisztajelest.

✸ 1/2

A néma-hangos Sacha Guitry-film

a Corsoban és a Cityben

Nem izgatott fel.

A film reklámja korszakalkotó dátumként ünnepli Sacha Guitry »Egy kalandor naplója« című néma-hangos filmjének megszületését. A megállapitással nem érthetünk egyet, mert az, hogy Sacha Guitry az egész kép tartama alatt, 2 óra hosszat hangosan (kellemes de végül monotonná bágyadó hangon) irja a kép tartalmát, ami azután némafilm alakjában egyidejűleg a vásznon megelevenedik, ez minden, csak nem korszakalkotó! Láttuk ezt a Germanova-féle orosz előadások alatt a jelenlegi Művészszinházban, amikor az orosz színészek játékát Bárdi Ödön barátunk magyar szövegfelolvasása kisérte. Persze a filmtől nem lehet megtagadni a benne csillogó francia esprit enyhe és kellemes légáramlatát, de egyébként, őszintén szólva, messze voltunk attól az állapottól, amelyet izgatottnak lehetne nevezni. (Nem járunk messze a valóságtól, ha olykor azt éreztük, hogy a cenzura egyet és mást kivágott a filmből!) A film színészei nem jelentékenyek.

✸

Viki

Forum

Jobban is meg lehetett volna csinálni.

Béke. A vármegyében dúl a harc a 67-es főispán és a 48-as nagybirtokos és ellenzéki vezér között. Viki, az ellenzéki vezér Svájcból frissen hazatért fiús kislánya *Bársony* Rózsi, lóról pattanva, csizmában és fiúbricseszben beleköt a vendéglőben a főispán fiába. Párbaj! És megtörténik a korszakalkotó abszurdum: egy fiú és egy leány fegyverrel állnak egymással szemben. *Nóti* Károly, a szövegkönyv irója, *tizévi kőhidai fegyházat érdemel*, hogy ezt a motívumot s főleg az egész ügy kiderülésének bombasiker-komplexumát *teljesen elejtette.* Itt más elégtétel nem is igen lehet, minthogy a kislány, akinek a vállába a férfi belelőtt, férjhez megy a régi ellenfél fiához s igy Montague és Capulet között felvirrad a béke. Ezzel is van egy kis baj, ezzel a 48-as, 67-es ellentéttel — hol vagyunk már ettől *Bársony* Rózsi kedves, *Jávor* Pál nemkülönben. *Kurzmayer* remekül fotografált, *Keleti* hűségesen leforgatta a forgatókönyvet. Több mondanivalónk nincsen.

—

Hajnalhasadás

Színes Annabella film a Radiusban

Jaj....

A színes filmmel ugyanaz a baj, mint az úgynevezett meztelen táncosnőkkel. Ha egy táncosnő meztelen, akkor baj van a tánctudománnyal, ha egy film színes, akkor baj van magával a filmmel, a témával. Skót és spanyol cigányok között folyik a story, Annabellat látjuk, mint feketehajú cigány királykisasszonyt, aki férjhezmegy a skót főnemeshez, majd látjuk, mint tiziánvörös unokáját önmagának lányruhában, *aki újra visszaöltözik fiúruhába a bonyodalom kedvéért.* Hatemeletes oktondiság. *A színes felvételek viszont gyönyörűek.* Nincsenek reménytelen dolgok a világon: *ezer pengőért megnéznők csetleg másodszor is a filmet.*

✸

Anyák és fiuk

Uránia

Gyári áru

Meseautón száguldó, pólózó, teniszező, hervadt liliomszépségű Lil Dagover őnagysága életét megzavarja az a rögeszméje, hogy fiát cseretették a klinikán és másnak a gyerekét neveli, illetőleg nevelteti. Ehez a rögeszméhez szükséges volt egy, a férj gyermekkori képéhez hasonlító gyerekre, mint a rögeszmét kiváltó ok és egy senkire sem hasonlító gyerekre. Lesz ebből olyan kavarodás, vérpróbajavallás, gyermeki lélekvivódás (jaj, de divatos!), hogy a két fiú külön is, de együtt is úgy elkeseredik, hogy világgá indulnak. De nem kell megijedni. A végén megoldódik a hasonlatossági rejtély is és minden jóra fordul... *Mércével, vonalzóval meggyártott film, a gyári áru izével, szagával és igénytelenségével.*

— **Párizsi ½ világkiállitás** cimmel mutatja be uj, kiállitásos revüjét szombaton a Komédia. Főszerepeket Rott, Solti, Szilágyi Marcsa, Radó Sándor és Szöllay József játszák.

A REGGEL KÖZGAZDASÁGA

Félni jó, de megijedni nem kell!

Négyszáz évvel ezelőtt írta le *Erasmus Rotterdamus* a halhatatlan szavakat »*Bellum dulce inexpertis!*« *A háború annak szép, aki még nem ismeri!* A nagy humanista böleselő korában még emberi erő, emberi izom döntötték el a háborúkat, *már a világháborút a központi hatalmak minden férfias vitézségük ellenére anyaghiány okából vesztették el.* A compiégnei erdőben aláírt fegyverszünet óta a nyersanyagok súlya és jelentősége megsokszorozódott,

óriási benzin-, vas- és gumikészletek nélkül ma nincs háború.

Már pedig *azok a nagyhatalmak, amelyek egyelőre minden erejükkel és minden módon megőrizni igyekeznek a békét, e fontos nyersanyagok több mint kétharmadrészének vitathatatlan birtokában vannak. A legfontosabb katonai fűtőanyag, a benzin világtermelésének háromnegyed része Amerikából kerül a piacra, a fennmaradó harmadrész három világtröszt, a Royal-Dutch, a Standard Oil és az orosz szovjettröszt birtokában van.*

A fegyverkezés és a kis, helyi jellegű háború sokkal jobb üzlet, semmint hogy arról akár a nagy kapitalista vállalatok, akár a szovjetkormány lemondanának.

A német fegyverkezés alapanyaga a vas, francia bányákból és Svédországból kerül ki. A francia vasérckivitel Németországba a Ruhrvidékre 1933 óta meghatszorozódott, a svéd vasérckivitel a háromszorosára növekedett, pedig Franciaországban a Népfront kabinettjei, Svédországban pedig szocialista kormányok vannak uralmon. Azt sem szabad elfeledni, hogy Abesszínia kiaknázása és gazdasági kiépítése, a polgárháborúban feldult spanyol városok és vállalatok felépítése és üzembe helyezése s végül a valószínűleg japán kézre kerülő óriási kínai területek megszervezése és kiaknázása hatalmas tőkebefektetéseket, számban alig kifejezhető anyag- és gépszállításokat igényel. *Erre a rendkívüli teljesítményre egyedül, a saját erejéből Olaszország Abesszíniában, Japán Mandzsukuóban képtelennek bizonyult. E páratlan üzleti lehetőségek reményében várják az anyagforrások és tőkekészletek birtokában ülő nagyhatalmak a kis, lokális háborúk befejezését,* mert

ha megőrzik nyugalmukat és elkerülnek egy világkonfliktust, két kézzel arathatják a türelem politikájának gyümölcseit.

Már most is ezer láthatatlan üzleti szál fonódik az ellenséges táborok között, szinte a szemünk láttára, úgy Spanyolországban, mint a Távol-Keleten s még

Oroszország is készséggel szállított ez év első harmadában az ellenséges Japánnak 50.000 tonna benzint,

több mint a duplája a mult évi mennyiségnek. Ne feledjük el, hogy *egyetlen német kézen levő francia területre nem hullott a világháborúban francia bomba, s ez a briey-i éremedence volt. Egyetlen francia repülő szegte meg az iratlan megállapodást, kapott is szegény, súlyos fegyelmi büntetést! A briey-i bányatársaság elnöke M. de Wendel volt, s ugyanakkor a német vezérkarban szolgált egy másik úr, aki különösképpen a Herr von Wendel névre hallgatott.*

Kiss Dezső

Befejezés előtt állanak a magyar-olasz kereskedelmi tárgyalások

(A Reggel tudósítójától.) A Rómában két hét óta folyamatban levő magyar-olasz kereskedelmi tárgyalások A Reggel értesülése szerint közvetlen befejezés előtt állanak,

a magyar delegáció előreláthatólag szerdán érkezik vissza Budapestre

s már a jövő pénteki minisztertanácson dönteni fog a kormány a Rómában elért megállapodásokról. A gazdasági miniszteriek csütörtökön Darányi miniszterelnök vezetése alatt megtartott tanácskozásán már megállapították a római delegációnak adandó végső utasításokat, amelyeket a pénteki minisztertanács jóváhagyott.

Szombaton még közvetlen telefoni megbeszélések folytak Budapest és Róma között

s így vasárnap, hétfőn és kedden a magyar delegáció a kapott utasítások birtokában valószínűleg parafálhatja a megszövegezett megállapodásokat. Ami az új egyezmény tartalmát illeti, politikai és gazdasági körökből származó értesülések szerint, *az ipari árucsere változatlan keretekben marad fenn* — természetesen a Brocchi-féle kedvezmények kikapcsolásával — *ugyancsak változatlan marad élőállat kivitelünk.* Ami *búzakivitelünket illeti, tudvalevőleg 100.000 mázsa búza kivitelére van opciónk, ezzel az opcióval, hír szerint, a jövő év elején élni is fog a kormány,* s

a vételár egy részét Olaszország szabad devizában s nem kötött lirában fogja megfizetni.

Gazdasági Kis Tükör

A magyar külkereskedelem aktív egyenlege a most közzétett kimutatás szerint *az év első tíz hónapjában 97.4 millió pengőt ért el s így két millióval haladta meg a mult év első tíz hónapjában kimutatott 47.7 millió pengő fölösleget.* Az eddigi havi átlagokat véve alapul, az év végéig külkereskedelmünk *körülbelül 110 millió pengő javunkra szóló egyenleggel fog zárulni.*

✸

Az iparügyi miniszter figyelmébe ajánljuk, hogy a minimális munkabérekre vonatkozó jogszabályokat — amint az egyébként várható volt — máris kijátszani igyekeznek. A legújabb fogás, hogy egyes esetekben az alkalmazottakkal aláíratják a minimális bér felvételét elismerő nyugtatványt, amelynél tényleg tizhúsz százalékkal kisebb összegeket fizetnek ki.

✸

A Nobel-díj nyertes Szent-Györgyi professzor nemcsak orvos és vegyész, hanem *kitűnő mechanikus is.* Ez év júliusában jegyeztette be a Szabadalmi Hivatalnál egy találmányát, amely *újfajta hanglemezek gyártását teszi lehetővé.* A Szent-Györgyi-lemezek térkihasználása a régiek sokszorosa, s a leadás sokkal tisztább és erősebb.

✸

A francia bauxit kivitelének megtiltása a magyar bauxitércek keresletét erősen növelni fogja. A termelés egyébként az év első kilenc hónapjában lényegesen emelkedett, pontosan 717.292 mázsával és kerek számban elérte a hárommillió mázsát.

× **Magyar Általános Takarékpénztár** igazgatósága *Stenger* Ottót, a Pénzintézeti Központ igazgatóját, h. vezérigazgatóvá nevezte ki.

× **Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt. és a Nitrokémia Ipartelepek Rt.** közgyűlésén az 1936/37. évi mérleg- és eredményszámlákat jóváhagyólag elfogadták. A Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt. nyeresége 978.118 P 47 f. A Nitrokémia Ipartelepek Rt. nyeresége 27.005 P 19 f. A belföldi műtrágyaforgalom jelentékenyen emelkedett és meghaladta az 1000 vagónt. Külföldi exportra, Egyiptomba 20.000 tonnát, Ausztriába 4000 tonnát szállított ki. Vállalatai 2500 munkást foglalkoztattak. Ez évben vezették be a munkásoknál a fizetéses szabadságot. A mult évben 2,600.000 P-t fizettek ki munkabérre.

Csak ezt akarja a kereskedő!

Az utóbbi időben mindgyakrabban merül fel az a gondolat, hogy *a kiskereskedőknél az üzleti berendezést és azonfelül egy bizonyos minimális, az üzlet folytatásához elengedhetetlenül szükséges árumennyiséget mentesítsenek a foglalás és végrehajtás alól.* Amint a kisiparosoknál nemcsak a gépek és szerszámok, hanem a feldolgozásra váró nyersanyagok is mentesítve vannak a végrehajtás alól, *úgy a kiskereskedőknél is indokolt bizonyos mértékű egzisztenciabiztosító kímélet.* A javaslatnak *minimális árukészletre* vonatkozó része alapos megfontolást igényel, mert részben nehéz volna a gyakorlati megoldás, részben pedig könnyen éppen a legkisebb kereskedők hitelképességének csökkenését vonhatná maga után. Ha azonban a javaslatnak csak az üzleti berendezések mentesítésére vonatkozó részét vizsgáljuk, akkor *semmiféle olyan akadályt nem látunk, amely miatt az egy egyszakaszos törvénymódosítással akár azonnal is megvalósítható ne volna.* Maga az igazságügyminiszter úr jelentette ki e javaslatra adott legutóbbi válaszában, hogy amennyiben sor fog kerülni a végrehajtási eljárás generális módosítására, akkor készséggel ad helyet ennek a kívánságnak is, de egymagában ezért nem kíván törvényhozási intézkedést tenni. *Pedig sokszor láttunk már kisebb tömegeket érintő, talán védelemre is kevésbé rászorulók érdekében tett törvényhozási intézkedést is!* Minden körülmények között indokolt tehát, hogy a legsúlyosabb terhek alatt görnyedő, sok gonddal küzdő kiskereskedők működésének *legalább a kerete* biztosíttassék. Nem privilégiumról, nem adókedvezményről, nem szubvencióról van szó, csak pénzbe sem kerülő, könnyen megvalósítható *kíméletről,* amelyért sokezer kisember lenne hálás... *Csak ezt akarja a kereskedő.*

Nádor Jenő Gyula

× **Gazdasági Világ.** *Kármán* Aladár magasnívójú közgazdasági ujságja, a *Gazdasági Világ* legújabb száma a már megszokott értékes tartalommal jelent meg. A lap foglalkozik az összes időszerű gazdasági eseményekkel, amelyeket nagyszabású tanulmanyokkal és kiváló cikkekkel világit meg. Nagy feltünest fog kelteni Székács Antalnak, a förendiház tagjának cikke a legaktuálisabb kérdésről: *Vannak-e ellentétek a kereskedelem és a szövetkezetek között?* Ezenkivül *Szendy* Károly polgármester, *Nagy* Andor, *Désy* Géza, dr., *Baross* Endre, *Magyar* Miklós, *Domány* Gyula értékes cikkei egészitik ki a lap kitünő tartalmát. Az adók és illetékek kérdésének fontosságára való tekintettel *Adók-illetékek* cimen új melléklapot ad ki a *Gazdasági Világ,* amelyet *Klug* Emil dr., e kérdésnek legkitünőbb ismerője szerkeszt. A melléklap első cikkét *Vargha* Imre dr., a Legfőbb Számvevőszék elnöke irta. A *Gazdasági Világ*-nak ez a száma is messze kimagaslik a gazdasági szakirodalomból.

× **A Szabad Egyetemen** kedden este ½7-kor Krompecher László épitészmérnök, müegyetemi tanársegéd előadást tart a hazai és külföldi légoltalom fejlődéséről.

× **A vadásznak nem szabad szerencsét kívánni,** de figyelmeztetni kell, hogy kössön *vadászszavatossági biztositást.*

MEGHÍVÓ A Reggel Utazási Irodájának karácsonyi egyéni- és társasutazásaira!

Karácsonyi különvonataink december 19-én és 25-én indulnak. (Érkezés január 2. és 6.)

Abbaziába ..... P 111 | San Remóba ..... P 171 | Venezia–Firenze–Róma P 202 | Bledbe ..... P 202 | Cortina d'Ampezzóba ..... P 282 | Sestrieresbe ..... P 363 | Végig Olaszországon Capriba P 383 | Ragusába ..... P 434

Bármikor megkezdhető és tetszés szerint módosítható egyéni utazásaink:

Figyelem! Árainkban helyszínen eltöltött teljes panziónapok kifejezetten jó szállodákban, minden mellékköltséggel, III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza utazással bennfoglaltatnak!

Nászút - megvalósult álom! 10 teljes penziónap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza. 2 nap Venezia, 3 nap Firenze, 5 nap Roma } P 189

A legszebb sportélmény — karácsony a Dolomitokban
1 nap Venezia ... } 259
9 nap Cortina d'Ampezzo ...
v. San Martino di Castrozza P 215
v. Misurina ... P 275
v. Ortisei ... P 229
v. Selva ... P 249

Ospedaletti — a Riviera virágoskertje!
1 nap Venezia ... } P 219
1 nap Genova ...
7 nap Ospedaletti ...
1 nap Milano ...
Kirándulási lehetőség Nizzába, Monte Carloba, Cannesba!

Itália szépsége és kultúrája!
2 nap Venezia, 2 nap Firenze, 3 nap Roma, 1 nap Napoli, 2 nap Capri } P 209
Ugyanez 2 napos tartózkodással TAORMINAI P 239

Vidéki olvasóinknak postán intézünk el mindent a leglelkiismeretesebben!

10-napos sítúrák Ausztriában!
Mariazell (900 m) ... Ramsau (1250 m) ... Flattnitz (1400 m) ... Kanzelhöhe (1500 m) ... } P 169
Ehrwald (1000 m) ... Semmering (1000 m) ... Kitzbühel (1670 m) ... Turracherhöhe (1760 m) ... } P 179 / P 197

Valutáját kiigényeljük, a legpontosabb útitervvel szolgálunk s egyéni utazásainknál is biztositjuk a társasutazások gondtalanságát!

Prospektusok, felvilágositás, dijtalan szobafoglalás, jelentkezés kizárólag: **A REGGEL Utazási Irodájánál,** Budapest, VI, Mussolini tér 1. T. 129-554 és 129-555. Hiv. órák d. e. ½9-től d. u. ½3-ig.

PEMBROKE STEPHENS
hősi halálának új drámai részletei

Sanghái, november 14.

»Vasárnap délután temették el Stephens Pembroke angol ujságirót, aki a sanghái harcokban november 11-én megfigyelés közben hősi halált halt.«

London, november 14.

(*A Reggel tudósítójától.*) A *Daily Telegraph* és *Morning Post* világhírű haditudósitójának, *Pembroke Stephensnek* haláláról *Mr. Bernhard Sindberg* drámai részleteket sürgönyözött most Sanghájból haza Pembroke lapjainak. Sanghájban az európaiak között már szállóigévé vált, hogy valahányszor a Hotel Majesticben levő szállásán kereste valaki Stephenst, a portás egykedvű válasza mindig ugyanaz volt:

— *Sajnálom, Mr. Stephens most a csatatéren van.*

Stephens csütörtökön reggel, hősi halála napján is *nagy sárga autóján, amelyet Sanghájban mindenki ismert* és amelynek fedelére az *Union Jack* volt festve, *Nantas* felé hajtott ki, amelyet a japánok éppen akkor kezdtek »megtisztítani«. Stephenssel volt az autóban fiatal dán titkára, *Sindberg* és kínai tolmácsa, *Mr. Chiang-Wu.* Amikor a francia városrészből kiértek, a *Route Père Robert* végződésénél, Stephens megállította a kocsit *a nagy villamos központ tornyánál és a tolmácsot a kocsiban hagyva,* Sindberggel együtt

a torony csigalépcsőjén felmászott a lapos tetőre, hogy onnan figyelje a japánok átkelését a Whangpoo vizén.

A torony közepén találkozott *D. Richterrel,* a sanghaji *francia kórház orvosával,* aki vissza akarta tartani attól, hogy kimenjen a tetőre, *ahol két tűz közé kerülhet.* Stephens azonban nyugodtan tovább ment és nem törődött azzal sem, hogy amint kilépett a szabadba, *300 yard távolságból*

egy japán gépfegyver megnyitotta rájuk a tüzelést.

Elővette látcsövét és jegyezgetni kezdett, Sindbergnek pedig leszólt, hogy *tartsa készenlétben a fényképezőgépet.* A titkár csakhamar halk kiáltást hallott és aggódó kérdésére Stephens azt felelte, hogy nincs semmi baj,

csak a lábát lőtték át.

Lefeküdt szorosan a toronytető mellvéde alá, ahol, azt hitte, védve lesz és *hasaló helyzetben tovább jegyezgetett.* A gépfegyver szinte szünet nélkül szórta feléjük a golyókat: a japánok ugyanis *kínai megfigyelőknek tartották őket.* A titkár, aki a belső lépcsőházban biztonságos fedezékben volt, 2—3 percenként felszólt, megkérdezve: »*Nincs semmi baj, Mr. Stephens?*« És a válasz is mindig egyformán szólt: »*I am all right!*« — jól vagyok. Egyszerre azonban megszűnt a válasz...

— *Négyszer kiáltottam,* — jelenti Sindberg — azután *hasoncsúszva kimásztam a tetőre.* Stephens a mellvéd alján feküdt és amikor meglátott, rámkiáltott: »*Vigyázzon, maradjon fedezékben!*« De a hangja

nagyon gyenge volt.

Sindberg, amilyen gyorsan csak tehette, lemászott a toronyban tartózkodó dr. Richterért; amikor együtt felértek, *teljes csend volt.* Dr. Richter térdencsúszva elért Stephenshez és megvizsgálta a pulzusát.

— A barátja már nem él

— mondotta. Mikor besötétedett, *két francia katona segítségével lehozták Stephens holttestét. Jobb kezében még ott volt a ceruza és baljában a látcső.* Így halt meg egy haditudósító 1937-ben...

BELLEVUE

úri családok találkozóhelye.
Modernül átépítve
új vezetéssel megnyílt!

SZÁLLODA
Hall, olvasó, társalgó.
Fürdők, vízkúrák. Tel.: 160-090.

ÉTTEREM
Finom konyha. Ételkülönlegességek. Grill. Naponta: 5 órai tea (tánc). Este 8-tól Souper Dansant.
Asztalrendelés telefonja: 160—582

DIÉTÁS külön étterem
Szigorú orvosi előírások szerint 25-féle diétás menü Dr. Lakatos irányítása mellett.
Telefon: 160—581, 380—122.

I., ATTILA UCCA 53

»ÉBRESZD FEL ALVÓ NEMZETI LELKEDET!...«

Az este forró hangulatban találkozott a világhódító magyar zenei forradalom két titánja, *Bartók* Béla és *Kodály* Zoltán a maga igazi közönségével: *a fiatalsággal!* A Zeneakadémia nagytermében énekkari estet tartottak, amelynek publikuma *lelkes, szép, fiatal lányok, fiúk, kishivatalnokok, munkások, ifjú magyar írók, falukutatók, művészek serege volt.* Ez az este megint nagyszerű bizonyítása volt *a magyar dal diadalának.* Immár világossá vált, hogy *egy Európára szóló nagyszerű zenei szabadságharcban a magyar kórus legyőzte a német »Liedertafelt« és nem lesz többé hatalom, — még erőszakolt egyezmények hatalma sem! — amely meg tudná semmisíteni ezt a gyönyörű eredményt.*

Az este azonban nemcsak zenei esemény volt, a szombati est azt a *teljes egységet* bizonyítja, melyben összeforrott a gyökeres magyar atalakulásért küzdő magyar szellemiség minden kategóriája és ennek a szellemi egységnek megbonthatatlan kapcsolata van *a magyar közönség legkülönbözőbb csoportjaival...* A pódiumra felvonult a váciúti polgari leányiskola kórusa és ez az édes, szép gyermekcsapat *Bartók* csodaszép dalait énekelte. Majd pirosra lelkesült arccal csattogta el *Kodály* híres kórusát, László jó királyunkról... *Ezeknek a kislányoknak a szívéből nem lehet többé kiirtani a magyar ritmust! Endre-Béla* nagyszerű férfikara Kodálynak *Ady* versére írt kórusát énekelte:

Vagy bolondok vagyunk és elveszünk egy szálig,
Vagy ez a mi hitünk valóságra válik.

Bartók parasztdalait zongorázta és a közönség úgy ünnepelte, hogy lehetetlen volt meg nem érezni: *ez a forróság nemcsak a nagy alkotónak, nemcsak a lenyügöző előadóművésznek szól, hanem az új magyar szellem egyik diadalmas vezérének is.* Látni kellett volna a tapsoló gyermekeket, a fehérfőkötős apácák átszellemült extázisát, az egyszerű munkások lelkendezését... Aki ezt látta, annak nem kell megmagyarázni: *mit jelent a tömegek nemzetiségi tudata számára, ha egy Istenküldötte zseni újra megmutatja a nép elfeledett belső arcát...* Minden felelős társadalmi tényező megérthette volna, hogy *milyen szociális éhség kér kielégülést,* ha hallották volna azt; milyen tomboló lelkesedés fogadta *Kodály* megrázó erejű kórusát, a »Jézus és a kufárok« című kart. Szinte a kórussal együtt énekelte a közönség *Bartók* most bemutatott új művét, *azt a döbbenetes erejű kórust,* amely régi népies szövegeket emel a dal szárnyára: »Nincs boldogtalanabb a paraszt embernél... egész nap fáradoz, de másért dolgozik...« A hangverseny végén a gyermek-, női- és férfikórusok egyesített énekében *Berzsenyi agyvelőket rázó ódája zengett: a »Magyarokhoz«.*

Ébreszd fel alvó nemzeti lelkedet!
..... Nem sokaság,
Lélek s szabad nép tesz csudadolgokat...

Azt hiszem, ennek az énekkari estnek minden művészeti jelentőségén túl *történelmi eredményei* vannak!

Németh Imre

Közjegyzőség — kortesügyvédek jutalma?

— Levél A Reggel-hez —

Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Alulírott régi közjegyzőhelyettesek, akik hosszú-hosszú évek óta becsülettel, keresztény, nemzeti és szociális szellemben kitűnő minősítéssel, soha panaszra okot nem adva, úgy a Közjegyzői Kamara, mint az igazságügyi hatóság, valamint a nagyközönség közmegelégedésére végezzük a magyar közjegyző felelősségteljes munkáját, erre a hivatásra készültünk és ennek a hivatásnak élünk, *megdöbbenve olvastuk a hivatalos Budapesti Közlöny mai számában, hogy*

ismét a közjegyzői kar sérelmére és a régi és hosszú idő óta soron lévő közjegyzőhelyettesek kisemmizésével gyakorló ügyvédet nevezett ki az igazságügyminiszter úr közjegyzőnek.

Ugy *Nagy* Emil, mint *Zsitvay* Tibor és *Lázár* Andor igazságügyminiszter urak ismételten kifejezést adtak azon kormányelhatározásnak, hogy *a közjegyzői állások megüresedésénél elsősorban arra érdemes, régóta tevékenykedő közjegyzőhelyettesek jönnek tekintetbe.* Emlékezetes ugyanis az az *országos felháborodás,* amely azokat a közjegyzői kinevezéseket kísérte, *melyek egy-egy erőszakos és joggal elkeseredést keltő borsodmegyei vagy zalamegyei képviselőválasztás epilógusaként könyvelt el a sajtó és a közvéleményt, amikor*

a kormánypárt érdekében erőszakoskodó választási elnökök, történetesen ügyvédek, jutottak közjegyzői stallumokhoz.

A mostani esetben is hasonló *kártékony* és *pártoskodó szellemet* látunk érvényesülni! *A tokaji közjegyzőnek kinevezett szerencsi ügyvéd közepes képzettségű jogász, aki közjegyzői irodában soha nem dolgozott, mint egyik helyi takarékpénztár ügyésze tevékenykedett, sem tudományos, sem gyakorlati, sem szociális munkássága nem vonhatta személyére az igazságügyi fórumok figyelmét.* Zemplénmegyei kartársaink hiteles információi alapján *nincs más magyarázat az új tokaji közjegyző kinevezésére,* mint hogy

a Nep szervezése idején az egyedüli diplomás ember volt Szerencsen, aki a Nep elnöki állást vállalta és aki e minőségében és mint választási elnök, gátlások nélkül közreműködött abban, hogy a Nep által támogatott jelölt szerezze meg a kerület mandátumát.

Már akkor megyeszerte széltében beszélték, hogy kortes-szereplésének közjegyzői állás lesz a jutalma, ami háromévi késedelemmel íme be is következett! Csalódtak tehát, akik azt hitték, hogy *politikai és kortesszolgálatok jutalmazásának a korszaka* a mai kormány hivatalbalépésével lezárult. Az elmult diestelen korszak *kortesváltóit,* úgylátszik, *megprolongálták* és kellő időben a jog és az igazság félretolásával *le is számitolják!* Amikor arra kérjük a mélyen tisztelt Szerkesztőséget, hogy mélységes kiábrándulásunknak ezt az írásos dokumentumát közzétenni szíveskedjenek, maradtunk kitűnő tisztelettel **(Nyolc közjegyzőhelyettes aláírása).**

gyermekkocsi vásárlásával. — Jó kocsi vásárlásához idő kell. Kérjen díjmentes árjegyzéket.

Mars gyermekkocsi-gyár
Budapest, VI., Andrássy út 36. (Párisival szemben.)
Gyár: IX., Liliom ucca 8.

Cafe Skócia
Buday Gyurka cigányzenekara muzsikál
Egész éjjel leveskülönlegességek — VI., Révay ucca 14
Vezető: Mezey Géza

amiről vitatkoztak...
FÉRFISORS
a francia filmgyártás különleges művészi teljesítménye
Jean Galland
főszereplésével
Mától csak
STUDIO
Előadások kezdete 11—2—4—6—8—10,
az első három előadás félhelyárakkal!

A REGGEL SPORTJA

A magyar tornasport tragédiája

Irta: Pataky Károly

(A Reggel tudósítójától.) A krónikás, aki nagy cikkekben számolt be mindig a tornasport érdekes, szép eseményeiről és felhívta a tehetséges magyar női és férfitornászokra a közönség figyelmét, szomorúan állapítja meg, hogy a tornaszövetség *harctérré változott át,* belső háború marcangolja a tornasportot, mely a los-angelesi olimpiász óta fellendült, hogy azután fokozatosan *visszazuhanjon.* Nem máról holnapra keletkeztek az ellentétek és nagy *regénye* van annak, hogyan jutott a tornaszövetség a mai állapothoz.

Ahol a baj elkezdődött...

Demény Károly államtitkár (Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díjas tudós apósa) 1931-ben előrehaladott korára való tekintettel *lemondott* a tornaszövetség *elnöki* tisztségéről. Az egyesületek erre *egyhangúan* választották meg *Teleki* Sándor grófot elnöknek, de *a főtitkárnak jelölt Soós Gézát kibuktatták.* Az egyesületek többségének *rossz* véleménye volt Soósról, a BTC akkori főtitkáráról. *Teleki* gróf hosszas *rábeszélésére* rendkívül közgyűlést hívtak össze, amelyen fogcsikorgatva bár — szótöbbséggel megválasztották Soóst főtitkárnak... *(Érthetetlen, miért volt ellenszenv Soóssal szemben.)*

Pelle olimpiai bajnok

1932-ben a los-angelesi olimpiászon *Pelle* István, aki a *Kmetykó*-iskolából került ki, *kétszeres* olimpiai bajnokságot nyert. Pelle a világ *legjobb* tornásza lett, amit ki lehetett volna használni a tornasport *népszerűsítésére.* Ez azonban csak félig sikerülhetett, mert a tornaszövetségben felütötte fejét *a dicsőség kísérője, az irigység.*

Üsd, ahol éred

Fokozódó ellentétek merültek fel a szövetség és Pelle között. *Lángralobbant a szunnyadó parázs.* Ahelyett, hogy Pelle dicsőségét kihasználták volna a tornasport számára, *az olimpiai babér által övezett nimbuszt meg akarták tépázni.* Megkezdődött a szabadfogású birkózás: *üsd, ahol éred! Ki szította a tüzet?* Pelle László orvosdoktor, a világbajnok testvére kijelentette, hogy az egész veszekedés oka a *Pelle István és Soós Géza között kitört ellenségeskedés.* Soós haragudott Pellére, Pelle szerint viszont Soós *diktatúrára tör.* A tornaszövetség vezetőinek nagy részét ez a *háborúság* foglalta le. Végre *enyhült* a helyzet.

Megrendezték a budapesti világbajnokságot, amely azonban sokféle szempontból *nem váltotta be a reményeket.* Alig ért véget a világbajnoki verseny, *intrikák* keletkeztek. *Ármány és szerelem ütötte fel fejét a tornasport berkeiben, anyagi differenciákról beszéltek, gáláns női ügyekről suttogtak, lovagias ügyek keletkeztek.*

A legnagyobb tornaszakember otthagyja őket

És ment minden *lefelé* a lejtőn... *Kmetykó* János, a magyar torna *legkiválóbb* szakembere lemondott a szövetségben viselt tisztségeiről. Kijelentette: *Ezekkel nem lehet együtt dolgozni. Kuncze* Géza lett Kmetykó utóda. Ő is kitűnő szakértő. Rövid működés után ő is távozott. Azt mondotta: »*Nincs alkotmányos élet a szövetségben. Nem tudok megbirkózni azzal az áramlattal, amely a fröcscsöt és a söröskorsót emelte döntő érvvé.*«

Mostanában jött *Holly* Jenő, akinek eddig a társadalmi sportban vajmi *kevés szerepe volt* és a tornászok nem ismerik. *Holly maradt.* Az ellenzék egyik tagja jelentette ki: »*Holly Jenő párhónapos tisztsége alatt többet nyilatkozott és szerepelt a nyilvánosság előtt, mint az összes vezetők a tornaszövetség eddigi fennállása alatt. Hogy eddig mit végzett és mennyivel segítette elő a magyar sport fejlődését, azt homály fedi. Viszont olyanokat támad, akikről mindenki tudja, hogy értékei a magyar sportnak és mindig önzetlenül dolgoztak.*«

Kilengés Magyaróvárott — helyezetlenek Berlinben

A tornaszövetségben uralkodó állapotok után *be kellett következnie* az olimpiai kudarcnak. A magyar tornászcsapat, amelyet idehaza állandóan *túlértékeltek,* Berlinben *még helyezéshez* sem jutott. *Női* tornászcsapatunk azonban ragyogóan szerepelt. Igaz viszont, hogy a női csapat tagjainak nagyrésze — *Kmetykó növendék.* Az olimpiai kudarc után kipattant, hogy *Magyaróvárott,* ahol a tornászaink az olimpiászra készültek, *sportszerűtlenül éltek.* A megindult vizsgálat után a *tornászokat* és a *vezetőket* elítélte a szövetség fegyelmi bizottsága és tanácsülésen *bizalmatlanságot szavaztak a magyaróvári tornásztábor vezetőinek,* akik nemcsak tűrték a kilengést, hanem »*öreg tornász nem vén tornász*« jelszóval maguk is résztvettek benne. Később azonban az ítéletet felfüggesztették, tehát az *olimpiai fogadalom megszegését* büntetlenül hagyták.

Sangháj? Madrid? MOTESz!

Az utóbbi időben *csatatérré* változott a szövetség. *Cselszövések, dumdum-golyók, tankok szerepelnek a fegyvernemek között.* Ez a harc mindenkinek használ, csak a magyar tornasportnak nem. *Soós Géza vádol, Soós Gézát vádolják, Holly Jenő nyilatkozik, Bodrossy Dénes, az ellenzék egyik vezére egész kötetet ad ki a bajokról, aztán támad, visszaül.* A vádaskodások mocsarába fullad minden és a MATESz panaszíratot küldött a kultuszminiszternek. Egyes részleteket nyilvánosságra is hoztak, ami természetesen meginit csak arra alkalmas, hogy a MOTESz kebelében az egymással szembenálló feleket *harci kitartásra* ösztökélje.

Hogy is mondta Schiller: »*Veszélyes az oroszlánt fölkelteni, megrontó a tigris foga, de a rémek réme az ember őrületében*«.

A kultuszminiszterhez intézett iratban kifejtették, hogy teljes őszinteséggel óhajtják feltárni az ügyet. A többi között ezt írják: *Bevonult a MOTESz-be a zseniális Soós Géza is... a nagyképességű Soós főtitkár nagyvonalú, lelkes és fáradhatatlan kezdeményező munkásságával...*

Az *őszinteségnek* ez a *formája* a kultuszminisztérium illetékes osztályain is nagy *feltűnést* keltett.

A továbbiakban kifejtik, hogy a baj akkor kezdődött, amikor *Pelle* világbajnokságot nyert (?). Azt írják, hogy a toranszövetség *szónokai* keresztül-kasul járták az országot és noha a fővárostól 50.000 pengő, az államtól 46.000 pengő *szerény* segélyt kaptak, mégis jól tudták megrendezni a világbajnokságot. Mindenkit *megtámadnak,* aki nem helyesli az ő munkásságukat, aki szót mer emelni az ellen, hogy az illetékes fórumok megkerülésével intézkednek. A refrén: *BBTE.* A Budapesti Budai Torna Egyletet, a magyar sportnak ezt az egyik *legerősebb* várát bombázzák. Ennek az egyesületnek az elnöke vitéz *Moldoványi* István dr., az ország egyik legkiválóbb, önzetlen sportembere, aki a budapesti törvényszék másodelnöke és az OTT társadalmi bizottságának az elnöke. Támadják *Kmetykó* Jánost, akinek működéséről csak úgy *félvállról* beszélnek és elfelejtik megemlíteni, hogy *a berlini olimpiászon a Testnevelési Főiskola csapata Kmetykó János vezetésével világraszóló sikert ért el és megnyerte az olimpiai kupát.*

Csak miniszteri biztos segíthet!

Az elnök nélküli MOTESz beismeri, hogy *eladósodott. Évi 40.000 pengő segélyt kér a kultuszminisztériumtól, azonkívül 8000 pengő rendkívüli segélyt és külön 5000 pengőt.* Maga a MOTESz is *kéri* a kultuszminisztériumot a rendesinálásra. Valóban nincs más megoldás, mint az, hogy *miniszteri biztos vegye a kezébe a tornasport ügyét, köttessen békét a szembenálló felekkel és tömörítse egy táborba mindazokat, akikre a magyar tornasportnak szüksége van.* Azokra, akik a *sportért* hoznak áldozatot és *nem a sporttól várnak áldozatot...*

A Si Szövetség ritka jubileumi ajándékot kapott huszonötéves fennállása alkalmával: vasárnap kitűnő, sielésre alkalmas hó borította a budai hegyeket. A versenyzők a déli órákban nagy tréninget tartottak a Jánoshegyen. A Sí Szövetség huszonötéves jubileuma alkalmából *nagyszabású versenyeket rendez februárban.*

Ünnepi vacsora a KMAC-ban

(A Reggel tudósítójától.) A *Királyi Magyar Automobil Club* szerdán este 9 órakor ünnepi vacsorát rendez Apponyi téri klubhelyiségében. *Kiosztják a kezdők versenye, a gyóni kilométer- és rekordnap, valamint a balaton—bodéni tó túraút magyar győzteseinek díjait.* Ezen az összejövetelen ismertetik a *KMAC nagyszabású terveit* és felszólalások fognak elhangzani *a magyar automobilizmus aktuális kérdéseiről.*

Lemond a Játékvezetők elnöksége a BLASz miatt

(A Reggel tudósítójától.) A *Játékvezetők Testületének* elnöksége hétfőn ülést tart, amelyen le akarnak mondani. A Játékvezető Testület és a BLASz közötti tárgyalások ugyanis *nem vezettek eredményre.* A futballbíráknak eltökélt szándékuk, hogy *bojkottálják* a BLASz mérkőzéseit. Az elnökségnek az az álláspontja, hogy *nem hajlandók tovább tűrni azt a gyűlöletet, amellyel velük szemben a BLASz viselteti.* A játékvezetők önzetlenül dolgoznak a sportért és nem hajlandók eltűrni a gáncsoskodást.

Ujra kell játszani a Phöbus-Nemzeti mérkőzést

(A Reggel tudósítójától.) Egy *Koós* nevű futballbíró *csacsakasága* sportszerűtlenséghez vezetett és kavarodásra, hosszas vitákra ad alkalmat a *Nemzeti Bajnokságban.* Az történt ugyanis, hogy a szombaton lejátszott *Phöbus—Nemzeti* mérkőzésen a Phöbus csapata váratlanul *gyengén* játszott az első félidőben és *a Nemzeti 4:0 arányban vezetett.* A második félidőben *feljavult* a Phöbus és már *három gólt* ért el, amikor állandó *pergőtűz alatt tartotta a Nemzeti kapuját.* Hat perc volt még hátra a mérkőzésből, amikor a játékvezető a mérkőzés *végét* jelezte. Mingyárt figyelmeztették tévedésére, ő azonban hajthatatlan maradt. *Hiába kapacitálta őt tíz percen keresztül a Phöbus elnöke, mégis kitartott amellett, hogy a mérkőzést a rendes játékidőben fújta le.* Amikor a Phöbus játékosai levetették a dresszt és *fürödni* mentek, akkor *ocsudott* fel Koós úr és folytatni akarta a mérkőzést. *A Phöbus játékosai természetesen már nem jöhettek ki a fürdőkádból.*

A helyzet tehát most az, hogy a Nemzetit és a Phöbust egyformán sujtotta a játékvezető — enyhén szólva — *tévedése. A Nemzeti úgy érezte, hogy megnyerte a meccset, viszont a Phöbus a hátralévő hat percben nemcsak kiegyenlíthetett volna, hanem a győzelemre is kilátása volt.* A szabályok előírják, hogy ha a mérkőzést nem fejezik be a rendes időben, akkor újra kell játszani. Bebizonyosodott, hogy a mérkőzést a játékvezető 6 perccel előbb fújta le, *tehát nem marad más hátra, mint a szabályok értelmében a Phöbus—Nemzeti mérkőzést újra kell játszani.* A játékvezetők testülete pedig *tiltsa el pár évre a szórakozott, vagy rossz órával rendelkező futballbírót.*

KEDDEN UTAZIK PRÁGÁBA A BKE JÉGHOKKICSAPATA, amely vasárnap este kiadós tréninget tartott a városligeti műjégpályán. Egyébként vasárnap is sokan voltak a műjégen, a déli órákban Szilassy Nadinka, Erdős Klári és a Botond-lányok treniroztak. Ők egyforma esélyel készülődnek a műkorcsolyázó bajnokságra.

Az UTE lett az első a kézilabdabajnokság őszi fordulójában. Vasárnap 13:3 arányban győzött az újpesti csapat a VAC ellen.

Iskola és könyvtári könyvek bekötése
legelőnyösebb
Radó Olgánál
V., Szent István körút 10. szám, I. em.
Telefon: 121-531

Férfi kozmetika!

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Magyarország–Svájc 2:0 (1:0)

A havas pályán óriási munkát végeztek a csapatok

Sárosi és Toldi volt a góllövő Lázár játszott legjobban

(A Reggel tudósítójától.) A svájci futballisták vasárnap otthon érezhették magukat: *sűrű pelyhekben esett a hó és az üllőiúti pályán serény munkáskezek dolgoztak, hogy a pályáról letisztítsák a havat.*

Délben egy órakor kezdődött meg a Magyarország—Csehszlovákia ifjúsági válogatott csapatok mérkőzése Hertzka Pál biráskodásával.

Megállapodtak abban, hogy *kétszer 25 perces lesz a játék.* A havas pályán, a sűrű hópelyhek között a magyar játékosok ismerték ki legjobban magukat. *Bitz* szerezte meg a vezető gólt a magyar csapat számára. A csehszlovák kapus, *Planicska* babérjaira pályázott, olyan bravúrosan védett. A második félidőben megint *Bitz* lőtt gólt, aztán a csehszlovákok juttatták kapuba a labdát. Végül *Csomor* és *Laczkó* pompás teljesítményével

4:1 arányban megnyertük a mérkőzést.

A legboldogabb volt *Gudenus* Hugó báró, az ifjúsági kapitány, aki a csapatot összeállította. Ezeket mondotta:

— *Fölényünk megsemmisítő volt, rendes pályán még több gólt lőttünk volna.*

Tízezer néző előtt az Európa Kupáért

Az ifjúsági mérkőzés alatt izgalmas jelenetek játszódnak le a magyar csapat öltözőjében. *Fischer* Mór, *Dietz* Károly és *Eicher*, a svájci futballszövetség elnöke tárgyalt, hogy az időjárásra való tekintettel *kupa- vagy barátságos mérkőzést játsszanak.* Mi *barátságos* mérkőzés mellett kardoskodunk, de

a svájciak kérésére beleegyezünk abba, hogy Európa Kupa mérkőzés legyen.

Jelentettük, hogy Cseh mégsem vállalhatja a játékot, mert 38 fokon felüli lázzal fekszik. A ferencvárosi *Kiss* Gyula játszik tehát helyette. A svájciak összeállításában nincs változás.

Két óra után néhány perccel futnak ki a csapatok a pályára. Most már 10.000 néző van. Miközben a fényképészek ostromolják a két csapatot, munkáshadsereg fekete salakkal hinti fel a vonalakat. *Katonazene eljátsza a svájci, majd a magyar Himnuszt* és kezdésre a következő összeállításban állnak fel a csapatok:

Magyarország:

Szabó — Korányi, Biró — Gyarmati, Turai, Lázár — Sas, Kiss, Sárosi, Toldi, Titkos.

Svájc:

Bizzozera — Minelli, Lehmann — Springer, Vernati, Lörtscher — Weber, Wagner, Monnard, Walacek, Aebi G. A szálas *Monnard* indítja el a labdát, de máris *Titkos* jár elől, beadását azonban a svájci védők *egyesült erővel* kifejelik. A biztató kezdet még biztatóbban folytatódik. *Kiss* átadását *Toldi* élesen lövi a sarokra, de *Bizzozera* hallatlan rugalmassággal elfogja a labdát. Magyar sarokrúgás után *Gyarmati* mellé lő. A 3. percben már vezetünk.

Kiss Sárosihoz szánt labdája a tömörülő svájci védelemben elakad, a svájci védők egymás hegyén-hátán tolonganak és nem tudják azonnal elrúgni a labdát. Az élelmes Sas kikaparja a svájciak közül a labdát és a szabadon álló Toldihoz gurítja. Toldi lőhetne, de a még jobb helyzetben lévő Sárosihoz emeli a labdát, aki balra dőlve élesen lövi a svájci kapu jobb sarkába. 1:0-ra vezetünk.

A következő percben *Monnard* igen veszélyesen tör ki, de szerencsére mellé lövi a labdát. *A játékosok csuszkálnak és a hózuhatag egy pillanatra sem szűnik.* A fekete »*meszelés*«-nek már nyoma sincs. *Wagner* támadja *Korányit*, de úgy lepattan a magyar hátvédről, hogy *tiz métert gurul. Vernati kitartóan őrzi Sárosit.* Nagyon gyorsak a svájciak, minden labdán rajta vannak. *Toldi* remek kiadását *Titkos* kapásból zúdítja a kapura, de *Bizzozera* reflexmozdulattal sarokra tudja ütni. *Sas* lágy beadását *Toldi* élesen a kapu *mellé* fejeli. Lanyhul a játék.

Toldi pompásan ugratja ki *Kisst*, de az túlságosan sokáig *vár* s a rárohanó hátvédek le tudják szerelni. *Walacek* váratlan éles lövését Szabó »*csukaugrással*« üti ki. Turai és Wagner csatájából sarokrúgás lesz. Kavarodás van a magyar kapu előtt,

Gyarmati nagy zavarában felszabadító rúgás helyett saját kapuja felé gurítja a labdát. Monnard elcsípi és rálövi a labdát, de az szerencsére kapu mellé gurul.

Ha kapura megy, nem lehetett volna védeni. *Turai feltűnő gyengén játszik.* A 35. percben *Sárosi* hosszú szünet után végre ismét labdát kap, azonnal szökteti *Sast.* A szélső máris lő, de *Lehmann* lábáról lepattan a labda *Toldi* elé. Toldi előtt tiszta az út, de a nagy helyzetből kapu *mellé* gurít. Sárosit kézzel-lábbal fogják. Az utolsó percekben teljesen leáll a magyar csapat.

A félidőben *nyugtalan* hangulat van a magyar öltözőben, a vezetők és játékosok tudatában vannak annak, hogy a svájci csapat *igen jó*, így az egy gólos előny korántsem elegendő. *Nagy taktikai megbeszélés folyik.* A svájciak derűsen töltik a pihenőt. Ők elégedettek a játékkal és az eredménnyel.

Toldi bebiztosítja a győzelmet

A svájci csapat úgy kezdi a második félidőt, mintha egyszeriben meg akarná fordítani az eredményt. Több mint öt percig hatalmas ostrom alatt áll *Szabó* kapuja s

a magyar csapat csak a 11. percben tud keresztül vergődni a félvonalon.

Sashoz kerül a labda, aki azonban most már korántsem olyan jó, mint az első félidőben volt: beadását a svájci *Bizzozera* elcsípi. *A játékosok még jobban csúszkálnak a hófödte talajon, mint szünet előtt.* Végre a 13. percben *Titkos* beadása remekül sikerül, *Kiss egy méterre áll a svájci kaputól s mégis a kapusé a labda.* A 18. percben a veszélyes svájci center, *Monnard* faképnél hagyja a magyar védelmet és *Szabó csak szerencséjének köszönheti, hogy nem változik az eredmény.* Azután *Weber*, a svájci csodaszélső fut el *Lázár* mellett, *az ő lövését is fogja Szabó.* A magyar játékosok hátraadják mindig a labdát, mintha *vízipólót játszanának.* Egyedül

Toldi ismeri fel a helyzetet

és rövid passzok helyett *minden helyzetből kapura lő.* Rajta kívül *Titkos* veszélyes, ha hozzákerül a labda. Ha gólt nem is, de kornert minden esetben sikerül neki kiharcolni. A nézőtéren bosszankodnak a magyar csapat eredménytelenségén.

— *Ha Cseh és Zsengellér játszana...* — sóhajt fel valaki.

Azután *Toldi* hozza jó helyzetbe magát, de lövését nem kíséri szerencse. Majd *Sárosit* szerelik kornerre, rögtön ezután *Sas* viszi jól a labdát, *összecsap Lehmannal.* A labda túljut az alapvonalon, *Popovics* játékvezető, ahelyett, hogy kornert ítélne a svájci csapat ellen, *szabadrúgást ítél Magyarország ellen!* A 29. percben megvan a nagy ostrom eredménye:

Toldi ismét kapura rúg és a labda a vetődő svájci kapus kezét súrolva a hálóba jut. 2:0.

Nagy az öröm. Kezdés után már nyugodtabban játszanak a magyarok, a nézőtéren is nagyobb a nyugalom. Csak akkor váltja fel aggódás, amikor *Biró pár lépéssel a tizenhatos vonal előtt hatalmas lyukat rúg. Monnard* csípi el a labdát, lő és *Szabó a guruló labdát a közönség nagy derültségére, hasoncsúszva csípi el a svájci center elől.* Azután *Titkos* száguld végig a baloldalon. A tizenhatos sarkán a svájciak felvágják, úgyhogy *Titkos a labdát a kapu helyett a nézők közé vágja.*

Nagy csodálkozásra *a biró kapukirúgást ítél.* Nem sokkal később újabb hibát csinál a jugoszláv biró: Kisst nyomják, de nála marad a labda, a biró *pedig szabadrúgást ítél javunkra.* (Előnyszabály, óh!) Lassan megindul a közönség hazafelé, *a labdát már alig látni, amikor véget ér a mérkőzés.*

Boldogan rohannak mindkét csapat tagjai az öltözőbe. *Sárosi* Gyurka mondja:

— *Ilyen mérkőzésből sem kérünk többet.*

Dietz Károly dr.

szövetségi kapitány gratulál a válogatottaknak és azután így nyilatkozik a mérkőzésről *A Reggel* munkatársának:

— A havas, nehéz talajú pályán *nehéz mérkőzés volt.* A svájciak beigazolták a róluk elterjedt jó híreket. Rendkívül feljavultak. A kapusuk, a jobbhátvéd, a centerfedezet és a centercsatár kitűnő játékos. Az adott viszonyokhoz képest *meg lehetünk elégedve a 2:0 arányú eredménnyel.*

Vitéz Kemenessy Sándor,

a *Ferencváros* igazgatója ezt mondta:

— *Nem szabad lebecsülni az eredményt.* Tekintetbe kell venni ugyanis, hogy *a svájci csapat otthonosan mozgott a havas pályán.* Náluk ugyanis több mint *öt hónapig ilyen pályán játsszák a bajnoki mérkőzéseket.*

A svájci csapat vezetői elismerik a magyar csapat győzelmének realitását.

Eicher, a svájci futballszövetség elnöke,

így nyilatkozott:

— *A magyar csapat nagyon szépen játszott, megérdemelte a győzelmet.* Nekünk nem volt szerencsénk...

Popovits, jugoszláv játékvezető a játékról és a játékosokról nem mond véleményt, mert ezt a jugoszláv futballszabályok tiltják. A közönséggel — úgymond — nagyon *meg volt elégedve...*

Gleccser-gólok, Toldi szíve, Lázár technikája

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel sűrű hópelyhek borították Budapest uccáit. *A svájci válogatott futballistákkal megérkezett a tél is.* A havasok fiai örültek annak, hogy havas pályán kell játszaniok. A svájciak hozzá vannak szokva a hófödte porondhoz. Az üllőiúti pálya telefonjai állandóan szóltak, *megindult a kérdezősködések pergőtüze: megtartják-e a mérkőzést.*

Nagy Marcell, a mérkőzés főrendezője már a reggeli órákban kiadta a jelszót: a meccset minden körülmények között le kell játszani.

Mester Györgyöt, az FTC-pálya gondnokát bízták meg munkáshadsereg mozgósításával és amennyire lehetett, megtisztították a pályát a hótömegektől. A havas, csatakos időben több mint 10.000 ember jelent meg a tribünökön — a futballsport hűséges, elszánt fanatikusai.

A várt miniszteri látogatás elmaradt,

de ott volt *Kelemen* Kornél, az OTT elnöke *Garam* Jenő dr. tanügyi tanácsos társaságában. Nagy élvezettel nézték az ifjúsági mérkőzést is és végig *kitartottak a magyar—svájci csatában.* Az üllőiúti pálya tribünjei gleccserekhez hasonlítottak. Mintha örök hó fedné ezeket a tribünöket. Az üllőiúti rész az *obladisi* símezőket *juttatta eszünkbe.* Amerre a tribünről a szem ellát, mindenütt vastag hólepel.

A svájciakat ez nem zavarja, ők még nyáron is gleccserek alatt mérköznek. *Nyáron Pontresinában 1800 méter magasban, közvetlenül az egyik legmagasabban fekvő gleccser tövében láttam svájci futballmérkőzést és a pontresinai centercsatárt a női közönség havasi gyopárokkal fogadta.*

A magyar válogatott csapat mindegyik tagja a csúszós, nehéztalajú pályán igyekezett legjobb tudását érvényrejuttatni, *ez azonban nem mindig járt sikerrel.* Játékosaink nincsenek hozzászokva az ilyen időjáráshoz és a kombinációs technikán alapuló játék csak ritkán juthatott érvényre.

Inkább munka volt, mint játék.

A játékosok teljesítményének bírálatánál meg kell állapítani, hogy

Szabó

ma kétségkívül Közép-Európa legjobb kapusa. Ő szolgáltatta a derűt.

Korányi

jó formája most már állandósul. Gyors, szerel, leadásai pontosak.

Birónak

nem minden sikerül, de a döntő percekben *ő is a helyén volt.* A szegedi

Gyarmati

egy-két esettől eltekintve egészen kiválóan töltötte be tisztét.

Turai

hetek óta betegeskedett, lázas influenza

HAGY ZSIGMOND ajánl:
lakásába, hivatalába **jó bútort,** bőséges választékban
VI., Lázár ucca három

gyötörte és ez bizony meglátszott rajta. *Rengeteget dolgozott*, de sokat *hibázott* és voltak percek, amikor a magyar csapat *centerfedezet nélkül állott.*

Lázár

volt a mezőny legjobb játékosa. Ragyogó technikájával fölényesen érvényesült ezen a talajon.

Sas

az első félidőben elfogadhatóan játszott, a második félidőben azonban értheretlenül gyenge volt. Eddig minden válogatott mérkőzésen a legjobbak közé tartozott, úgyhogy mostani *indisponáltsága* remélhetőleg csak múló természetű.

Kiss

lámpalázas volt, ő is sokat dolgozott, de nem tudta elfeledtetni Csehi.

Sárosi dr.

jól harcolt, dirigált, de ezen a talajon természetszerűen nem ienetett szó nagyobbvonalú játékról.

Toldi

az első félidőben nehezen állt a lábán, a játék másik részében azonban *ő döntötte el a mérkőzés sorsát.* A helyzet ugyanis az volt hogy a svájciak egymásután intéztek támadást ellenünk, *ellankadt* a magyar támadó kedv is és *ekkor jött Toldi.* Pillanatra sem állt meg, futott, ő maga szerezte meg a labdát, előretört, amikor mindenki csüggedni kezdett, *ő öntött újabb lelket és erőt a magyar csapatba és ezen a lehetetlen talajon, ami a számára nem a legmegfelelőbb, addig csiromolt, míg megszerezte a magyar csapatnak második gólját.* Mert ha ez nem következik be, *a svájciak ki is egyenlíthettek volna.*

És itt csak elismerés illetheti Dietz Károly dr.-t, a magyar futballsport diadalmas hadvezérét, aki nem törődött semmiféle áskálódással, tudással, megfelelő érzékkel állította össze a magyar válogatott csapatot, amely ismét győzelmet ért el.

Meg kell még emlékezni *Titkosról* is, aki néhány remek lefutással hozta veszélybe a svájci kaput. *Kár, hogy nem foglalkoztatták jobban az újra formálalendülő balszélsőnket.*

Mindent összevéve: *száraz* talajon több gólt kaptak volna a svájciak.

P. K.

Megerősítettük vezetőhelyünket az Európa Kupában

1. Magyarország	7	5	—	2	24:15	10
2. Olaszország	4	3	1	—	9:4	7
3. Csehszlovákia	6	3	1	2	16:16	7
4. Ausztria	6	2	1	3	13:14	5
5. Svájc	7	—	1	6	12:25	1

Raffay Lajost ünnepelte vasárnap délután Szeged futballtársadalma. A Szeged FC hátvédjének tízéves jubileuma alkalmából a *szegedi* csapat a *Szolnoki* MÁV-val játszott. A mérkőzés előtt a különböző egyesületek köszöntötték a jubilánst, játékostársai nevében pedig *Somogyi* Kálmán arany pecsétgyűrűt nyujtott át az ünnepeltnek. A Szeged FC—Sz. MÁV mérkőzés egyébként *4:2 (3:1) arányban a szolnokiak győzelmével végződött.* A gólokat *Kolláth, Korom, Kövesdi* (2), illetve *Nagy* és *Bognár* lőtte.

Nagy csapatok fekete vasárnapja Bécsben

Bécs, november 14.

(A Reggel tudósítójától.) **Meglepetéssel végződtek a vasárnapi futballbajnoki mérkőzések. A Wacker 1:0 (1:0) arányban megverte a Viennát. Izgalmas küzdelem volt a WSC és az Austria között. Meglepetés: a WSC 3:2 (2:1) arányban legyőzte az Austriát. A Favoriten pontot vett el az Admirától, amellyel 1:1 (1:1) arányban végzett. az FC Wien csak verejtékkel tudta 3:2 (2:1) arányban megverni a Floridsdorfot. A nagy csapatok közül egyedül a Rapid szerzett győzelmet: 5:1 (3:0) arányban győzedelmeskedett a Semmering ellen.**

Súlyos sportszerűtlenségek a birkózó csapatbajnoki versenyen

(A Reggel tudósítójától.) Gyengén sikerült Magyarország görög-római stílusú birkózóversenye, amelyet a Birkózó Szövetség vasárnap reggeltől a késő éjjeli órákig a *Nemzeti Torna Csarnokban* tartott meg.

A gyenge rendezést tetézte a sok sportszerűtlenség.

Először az *MTK* csapata lépett viszsza a mérkőzésektől. A *Rihetzki* (MÁVAG)—*Hulbig* (MTE) mérkőzésen *Rihetzkit* diszkvalifikálták és ezért *a MÁVAG visszalépett* a további küzdelemtől. Aztán a *Vasasok* fogta a sátorfáját és otthagyta a porondot, őket követte az *EMTK.* Furcsa meccs volt a *Perényi* (Húsos)—*Szamosi* (EMTK) mérkőzés.

Perényit kihirdették győztesnek, de később visszavonták az ítéletet, mert rájöttek arra, hogy Perényi a szőnyegen kívül tussolt. *Erre Szamosit kiráncigálták a fürdőkádból, folytatták a mérkőzést és most Szamosi feketette kétvállra Perényit.*

A Testvériség csapata meglepetésszerűen 4:3-ra verte a B. Vasutasok favorit csapatát.

Az elsőség a *B. Vasutasok*, az MTE és a Testvériség között dől el. A kevésszámú néző között is nagy izgalom támadt, amikor a *B. Vasutas—MTE* mérkőzésre került a sor. *A bajnoki mérkőzés lapzártakor még tart.*

A budapesti amatőrök sikere Pécsett

BLASz—Délnyugat 8:1 (4:0)

Pécs, november 14.

A mérkőzés 1500 néző előtt, zuhogó esőben, nehéz pályán játszódott le. A technikásabb budapesti csapat sokkal jobb volt.

A BLASz már a harmadik percben gólhoz jutott: *Hermann átadását Vidor a jobb alsó sarokba lőtte (1:0).* A 23. percben *Fekecs III. lövésével szemben a délnyugatiak kapusa tehetetlen volt (2:0).* A 35. percben *Hermann közelről a kapuba rúgta a labdát (3:0).* A 43. percben *Vidor lapos lövése jutott hálóba (4:0).*

Szünet után *a budapesti csapat nyomasztó fölénybe került.* A 2. percben *Kürti* balszélső beadását a délnyugatiak kapusa elnézte és a labda a hálóba jutott (5:0). A 7. percben *Rákhely a labdát a hálóba sodorta (5:1).* A 21. percben *Biró a kifutó pécsi kapus mellett gólt rúgott (6:1).* A 38. percben *Biró újabb gólt rúgott (7:1).* A 44. percben *Hermann középcsatár rúgta az utolsó gólt (8:1).*

Világrekordot javított Magdeburgban Shwéger dán úszónő, a 400 méteres gyorsúszásban. Ideje 5 p 12.4 mp.

Európa-rekordot állított fel Magdeburgban Heina, a 200 méteres mellúszásban. Az új rekord 2 p 38.9 mp. Az eddigi Európa-rekordot a francia *Cartonet* 2 p 39.6 mp-cel tartotta.

Rendőri eljárás indult Sesta, az osztrák válogatott hátvéd ellen, aki egy grinzingi kocsmában úgy verte fejbe *Barner* Frigyes szobafestőt, hogy azt *eszméletlenül* vitték a kórházba.

— **Honvédtüzérek találkozója lesz!** A volt 1./40 tábori ágyús ezred egykori katonái kérik a honvédtüzéreket, tiszti és legénységi állományú bajtársakat, különösen pedig azokat, akik ennél a tábori ágyús ezrednél szolgáltak, hogy közöljék a címüket országos honvédtüzértalálkozó érdekében Strobl Bélával. (Népszinház ucca 45.) A szervezőbizottság tagjai: Gratz Imre és Vig Vilmos.

Profiligaeredmények:

Váci SE—Droguisták FC 2:0 (1:0). *Profiliga mérkőzés. Vác. 200 néző. Biró: Poteez.* Az első félidő 20. percében *Gömöri*, a második félidő 43. percében *Zentai* lőtte a váciak gólját.

Tokodi ÜSC—Szombathelyi Haladás 3:0 (3:0). A meccset *Tokodon* tartották meg, a gólokat *Sárdi* lőtte.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK TISZTVISELŐINEK SPORTEGYESÜLETE HUSZONÖTÉVES TÖRTÉNETE. Az izlésesen kiállított és jól megírt könyvnek dr. Tuczenthaller Aurél, a régi kitűnő sportember a szerzője. Weiss Fülöp, az egyesület fővédnöke írta az előszót, amelyben további sportolásra és szép eredmények elérésére buzdítja a banktisztviselőket. A könyvben elénk rajzolódik a jól megszervezett banksport. Felelevenednek a régi szép emlékek, a diadalmas sportcsaták. És kiderül ebből a könyvből az is, hogy a jubiláló egyesület a magyar sportnak tényleg szorgalmas és eredményes harcosa volt.

Vasárnap este NSC—MTE vízipólómérkőzéssel befejeződött a Komjádi Kupáért folyó küzdelem. A mérkőzést az NSC nyerte 10:1 (4:1) arányban. A BEAC—MTE mérkőzés utóbbi távolmaradása miatt elmaradt.

JÓL SIKERÜLT A VASÁRNAPI PERENCVÁROSI MATINÉ, amelynek Várday Tódorné, Wild Henrik és Fuhrmann Károly volt a förendezője.

Szegedhelyi (UTE) nyerte 37 p 52 mp idővel az MTE népligeti 10 kilométeres futóversenyét.

A RÓMAI LAZIO UJABB GYŐZELMET ARATOTT bajnoki mérkőzésen, 3:0 arányban verte Livornó csapatát.

Tangót, foxtrottot és keringőt mutatott be a Baier—Herber német világbajnoki műkorcsolyázópár Dortmundban nagy sikerrel.

Észak-Németország válogatott futballcsapata Hannoverben 3:0-ra verte Észak-Hollandiát.

Mit mond a beteg Cseh Matyi a meccsről?

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este a válogatott mérkőzés után meglátogattuk dohányuccai lakásán *Cseh* Matyit, aki betegsége miatt az utolsó pillanatban kénytelen volt átadni helyét Kissnek. Bátyja fogad az ajtóban.

— *A Lacit tetszik keresni?*

(Otthon, úgylátszik, csak *Laci marad a Matyi.*)

Cseh éppen az igazak álmát alussza. Ugy keltjük fel. Érdeklődtünk, hallgatta-e a mérkőzést rádión?

— *Nem hallgattam, mert nincs is rádióm. Különben is nekem nem élvezet.*

— Hallott már részleteket a meccsről?

— *Annak örülök, hogy Lázár nagyon jól játszott. Hiába, akármit mondanak, Lázár az tud.*

Megemlítjük, hogy a második félidő elején a tribünön sokan emlegették *Cseh* és *Zsengellér* nevét.

— *Hát igen, ha mi játszottunk volna* — sóhajt.

— Kedvezett volna játékának a csúszós, havas pálya?

— *Már sokszor játszottam ilyen talajon és mindig jól ment.*

Többet nem is tud a mérkőzésről mondani, fáradt. Bosszantja, ogy ágyban kell feküdnie s hogy talán még jövő héten sem játszhat. Mérgében bedugja fejét a vánkosok közé és — *alszik tovább.*

L. L.

Elmaradtak a vasárnapi megyeri lóversenyek!

A *POE* vasárnap délutánra hirdetett versenyei a rossz időjárásra való tekintettel *elmaradtak.* A versenyeket a szabályok értelmében nyolc napon belül kell lebonyolítani, a *POE* úgy határozott, hogy *a vasárnapra kiírt versenyeket szerdán fogják megtartani.*

Rakovszky Iván lesz a Budapesti Ügetőversenyegylet új elnöke

Sztranyavszky Sándor lemondásával még évekkel ezelőtt megüresedett a *BÜE* elnöki tiszte. Az állás betöltését annak idején későbbi időpontra halasztották. A *BÜE* most, *november 28-án, rendkívüli közgyűlést* hív egybe, amelynek egyetlen pontja az *elnöki szék betöltése.* Amint *A Reggel* értesül, a *BÜE új elnökévé Rakovszky* Iván volt belügyminisztert fogják *egyhangúlag megválasztani*, aki maga is lelkes sportsman, *személye pedig teljes garancia, hogy a BÜE kebelében épp a legutóbbi tisztújítás alkalmából keletkezett pártharcok végre nyugvópontra jutnak.*

A BÜE november hóban még hét versenynapot rendez, éspedig november *16, 18, 21, 23, 25, 28* és *30.*

GYÖNGY LAJOS
fogadási irodája VI., Andrássy út 45. szám. Telefon: 126-335, 114-172.
Fiókirodák: II., Margit körút 5/b. Tel. 161-255. Debrecen, Ferenc József út 11. Tel. 10-10. Győr, Gr. Tisza István tér 7. szám. Siófok, Fürdőtelep, „Souvenir"-bolt

A REGGEL
MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN
Felelős szerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS
Szerkesztő: EGYED ZOLTÁN
Felelős kiadó: SZEPESI JENŐ igazgató
Kiadótulajdonos:
»LÁZÁR MIKLÓS, A REGGEL« LAPKIADÓ RT.«
SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS UTAZÁSI IRODA:
VI., ANDRÁSSY ÚT 48 (MUSSOLINI TÉR)
TELEFON: 129—554 ÉS 129—555
ELŐFIZETÉS FÉLÉVRE: P 3.50
VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRÁTÓL NYOMDAI SZERKESZTŐSÉG: VII., MIKSA UCCA 4.
TELEFON: 146—296, 146—043.
INTERURBÁN 342—978. SPORT SZERK. 133—365
KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős nyomdavezető: Kárpáti Antal.